

SOCI ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

08/22

GUIDE

Sådan får I det bedste ud af supervision

INTERVIEW MED DS' NYE FORKVINDE

"Vi skal alle være stolte socialrådgivere"

TEMA: Socialt arbejde under inflationskrisen

» Nogle gange har jeg lyst til at rive mig selv i håret over den desperation, jeg møder

Rosemaria Bøgsted, socialrådgiver

8

Socialrådgivere får pris for utrættelig kamp for ligeløn

Tre socialrådgivere hædres med "Den Gyldne Socialrådgiver 2022" for at sætte fokus på løn-forskellene mellem kvindedominerede og mandsdominerede fag med samme længde uddannelse og kæmpe for en større anerkendelse af socialrådgivernes arbejde.

Foto: Mie Hee Christensen

TEMA

SOCIALT ARBEJDE UNDER INFLATIONSKRISEN

16

14

Udfordringen er, at feltet er struktureret, som om det er tamme tekniske løsninger og procesregulering: Man skal holde samtaler, videre. Men når virkeligheden så viser sig at være vild, så kommer

Leif Tøfting Kongsgaard, faglig direktør, Væksthuset

32

Ny forkvinde for DS

"Vi skal huske at fortælle om, at der foregår rigtig meget godt socialrådgiverarbejde derude. Både for at omverdenen skal vide det, og for at vi selv kan gå på arbejde med rank ryg."

Foto: Lisbeth Holten

38

"Vi skal have styrken, selvtilliden og selv-værdet til at sige fra"

Roar Mohammed Johansen, socialrådgiver og afgående hovedbestyrelsesmedlem.

Nogle gange har jeg lyst til at rive mig selv i håret over den desperation, jeg møder. Sådan siger socialrådgiver Rosemaria Bøgsted fra Aalborg, der lige som kolleger i andre kommuner møder borgere, som er økonomisk pressede under inflationskrisen – et pres, som også gør det sociale arbejde sværere.

Foto: Cathrine Ertmann

10

Guiden

Giv plads til at grave lidt dybere. Giv plads til at være usikker. Skab et tillidsfuldt rum.

problemer. Så der er fokus på iværksætte praktikker og så den tilgang under pres.

Foto: Palle Peter Skov

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS

08 MEDLEM NR.

Socialrådgivere får pris for utrættelig kamp for ligeløn.

10 GUIDEN

Sådan får I det bedste ud af supervision.

14 FORSKEREN

"Når virkeligheden er vild, så må vi også gå vildt til den."

16 TEMA: SOCIALT ARBEJDE UNDER INFLATIONSKRISEN

Nogle gange har jeg lyst til at rive mig selv i håret over den desperation, jeg møder. Sådan siger socialrådgiver Rosemaria Bøgsted fra Aalborg, der lige som kolleger i andre kommuner møder borgere, som er økonomisk pressede under inflationskrisen.

24 AKUT OG MÅLRETTET HJÆLP

Fem aktører på det sociale område om, hvordan de oplever konsekvenserne af den historisk høje inflation, og hvilken hjælp borgerne har brug for.

26 LEDER

Et historisk øjeblik for vores fag.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Tænk nyt om arbejdstiden.

27 PRAKSISKLUMME

Mit julehåb er, at vi bliver ved med at prøve.

28 JURA

Hvornår er der tale om overgreb i tvangsanbringelsessager?

29 DEBAT

Træt af tonen mod jobcentrene.

29 MIT ARGUMENT

32 "VI SKAL ALLE VÆRE STOLTE SOCIALRÅDGIVERE"

Portrætinterview med Signe Færch, som er ny forklvinde for Dansk Socialrådgiverforening.

37 KULTUR

38 REFLEKSION

39 KONTAKT

39 KALENDER

MIT HADEORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Caroline Palbo

Socialrådgiver og behandler, Rusmiddelbehandling, Københavns Kommune. Hendes hadeord er:

ROBUST

Ordet robust er ikke i sig selv et dårligt ord; det er enormt godt til at beskrive bygningsmaterialer, men jeg ser ofte 'robust' i stillingsopslag og ansøgninger, og jeg studser over det hver gang. Det bør ikke bruges til at beskrive egenskaber hos en faggruppe, hvis største udfordring er arbejdsrelateret stress.

Løsningen på vores arbejdsmiljøproblemer er ikke at lede efter særligt robuste personer – eller at forvente, at man bliver mere robust, mens man udøver sit socialrådgiverhverv. Derfor er robust mit hadeord.

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Signe Færch, sif@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen, sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Sarah Piil, sapi@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bh@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **annoncer** til Socialrådgiveren, Socialrådgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsiderannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 1-2023 er 25. januar 2023 **Forside:** Cathrine Ertmann **Tryk Stibo Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 8 gange om året. Dette nummer udkommer 19. december 2022. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 18.767 **Trykt oplag:** 18.867 **ISSN** 0109-6103

REP22

GRØNT LYS TIL AT ARBEJDE FOR AUTORISATION

På repræsentantskabsmødet fik hovedbestyrelsen mandat til at arbejde for en autorisationsordning, der styrker socialrådgivernes profession, så hovedbestyrelsen nu kan gå aktivt i dialog med andre aktører og interessenter og være med til at kvalificere en eventuel autorisationsmodel.

Næstforkvinde Ditte Brøndum pointerer, at en autorisationsordning vil være et stærkt værktøj til at forbedre vilkårene for socialrådgivere.

– Det er afgørende, at vi kommer ind i maskinrummet og kan bidrage med vores faglige

viden, og vi skal ikke overlade det til andre at debattere, udvikle og skabe grundlaget for et politisk flertal for en autorisationsordning for socialrådgivere.

Tiltrædende forkvinde, Signe Færch, understreger, at der ikke er taget stilling til en konkret model for autorisation.

– Det er afgørende, at det giver os bedre vilkår for eksempel i forhold til supervision og efteruddannelse. Men hvis nogen spørger, hvad vi mener om en autorisationsordning, der går ud på at straffe enkelte socialrådgivere for fejl i sagsbehandling, så bliver det et nej tak herfra.

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 7-1982:

1982: Danmarks økonomiske krise kan nu tydeligt aflæses i kommunernes budgetter. For første gang nogensinde er social- og sundhedsvæsenet største post på de kommunale budgetter, og det er især udgifterne til børneinstitutioner, plejehjem og kontanthjælp under bistandsloven, der vejer tungt til. Indtil i år har udgifterne til hovedgruppen undervisning og kultur været den største. Social og sundhedsudgifterne udgør i dag 53 procent af Danmarks samlede offentlige udgifter.

2022: I de forløbne 40 år er social- og sundhedsudgifterne steget til 60 procent. 42 procent af de offentlige udgifter i 2021 blev brugt til "social beskyttelse" – heraf gik de 16 procent til bl.a. folkepension og andre udgifter på ældreområdet – og 18 procent gik til sundhedsvæsenet.

Kilde: CARETECH

REP22

KONTINGENTET FASTFRYSES I TO ÅR

Repræsentantskabsmødet har vedtaget, at kontingentet forsat skal være 550 kroner om måneden. De næste to år vil pengene blive fordelt med 529 kroner til driftskontingent og 21 kroner til aktionsfonden, som er Dansk Socialrådgiverforenings strejkekasse. Reelt er kontingentet mere end 100 kroner billigere om måneden, når skattefradraget er trukket fra. For ledige, dimittender, seniorer og studerende er kontingentet lavere.

Se alle kontingenter på socialraadgiverne.dk/kontingent

REP22

DET LOKALE POLITISKE ARBEJDE BLIVER STYRKET

Dansk Socialrådgiverforenings tre regioner skal vælge næstformænd, som kan styrke den politiske interessevaretagelse lokalt. Det har repræsentantskabsmødet vedtaget, men de regionale næstformænd skal i første omgang kun vælges for to år. Herefter skal det besluttes, om ordningen skal være permanent. Alle aktive medlemmer kan stille op som næstformand i deres region.

Læs hvordan på socialraadgiverne.dk/valg

REP22

FAGET SKAL FYLDE MERE I FAGFORENINGEN

Dansk Socialrådgiverforening skal de kommende to år arbejde med at styrke socialrådgivernes faglige fundament igennem bedre uddannelse og faglig udvikling og ved at understøtte, at socialrådgiverne gør hinanden fagligt stærkere. Det har repræsentantskabsmødet besluttet med resolutionen "Sammen om faget".

Læs resolutionen på socialraadgiverne.dk/rep22

REP22

HER ER DEN NYE HOVEDBESTYRELSE

I forbindelse med repræsentantskabsmødet tiltrådte den nye hovedbestyrelse, som består af (fra øverst til venstre): Jannie Bertz, Susanne Grove, Ditte Brøndum, Betina Agger, Tania Larsen Kvist, Marie Pallesgaard Vithen, Trine Quist, Rasmus Balslev, Henrik Degn, Laura Pode, Rikke Flebbe, Lene Boye Andersen, Sisi Ploug Pedersen, Signe Færch, Toni Hansen Djurhuus, Susanne Both, Ida Louise Jervidalo, Rikke Troelsen, Mie Vode Moll.

Kriminalforsorgen

SOCIALRÅDGIVERNE FÅR BEDRE VILKÅR

Dansk Socialrådgiverforening har igen nem længere tid forhandlet med Kriminalforsorgen om bedre vilkår for socialrådgiverne. Kriminalforsorgen har haft fokus på de uniformerede medarbejdere, men socialrådgivernes tillidsrepræsentanter og repræsentanter i samarbejdssystemet har vedvarende gjort opmærksom på de civile medarbejders arbejdsvilkår, lige som Dansk Socialrådgiverforening har haft løbende møder med Kriminalforsorgens direktør. Det resulterer nu blandt andet i en større lønpulje og mere kompetenceudvikling.

Attraktiv arbejdsplads

ÅBENT BREV FRA SOCIALRÅDGIVERE

Socialrådgiverne i Socialforvaltningen i København har sendt et åbent brev til Borgerrepræsentationen om deres psykiske arbejdsmiljø, som er præget af højt sygefravær og stor personaleomsætning. Socialområdet har brug for en økonomisk saltvandsindsprøjtning, så socialrådgiverne kan få et større fagligt råderum, flere kollegaer og højere løn, så det bliver lettere at tiltrække og fastholde nye kollegaer. Og så peger de på en firedages arbejdsuge som en del af løsningen. De er nu blevet inviteret til møde med socialborgmesteren.

SDS

STUDERENDE HAR VALGT POLITISK TOP

På Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderendes (SDS) årsmøde er Lene Boye Andersen genvalgt som forperson, og Rikke Flebbe er valgt som ny næstforperson fra 2023. De to er dermed også de socialrådgiverstuderendes repræsentanter i Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse.

Jubilæumslegat

PRIS TIL FRONTLØBER I SEXOLOGI

Socialrådgiver Joan Lysholdt har modtaget Dansk Socialrådgiverforenings Jubilæumslegat for sine bestræbelser på at gøre sexologi til en integreret del af det socialfaglige arbejde. Det startede, da hun som en af de første socialrådgivere i Danmark – sammen med socialrådgiver Anette Crone Jensen – tog en master i sexologi.

Pensionskassen

NYE DELEGEREDE TIL PKA

Delegeretvalget til socialrådgivernes pensionskasse er afsluttet, og 1. januar starter de i alt 39 nye og genvalgte socialrådgivere deres fireårige periode som delegerede. De delegerede er med til at beslutte, hvordan socialrådgivernes pensionsordning ser ud. Se alt om valgresultatet på pka.dk.

“

Det vigtigste er, at vi får givet nogle mennesker et meningsfyldt liv. Det er det, der er bevæggrunden.

Medarbejder fra jobcenter

Gratis beskæftigelsestilbud til psykisk sårbare på førtidspension

Omkring 50.000 psykisk sårbare førtidspensionister ønsker at arbejde, men er på forskellig vis udfordret. Ønsker du eller din kommune gratis hjælp til at få flere fra kanten i arbejde?

Jobbanken er en NGO, der siden 2003 har arbejdet for at skabe øget varig beskæftigelse gennem et dobbeltsidet og helhedsorienteret forløb, der bl.a. indebærer:

- Vejledning og job
- Støtte ved eksterne kurser og uddannelse
- Adgang til et stort virksomhedsnetværk
- Tæt opfølgning i ansættelsesforløbet herunder jobprogression og fastholdelse
- Idræts-, uddannelses- og netværkstilbud

- Opkvalificering
- CV-skrivning
- Økonomisk vejledning

Alt sammen tiltag, der øger deres livskvalitet og hverdagsduelighed.

Hvem samarbejder vi med?

Jobbanken samarbejder bredt med socialrådgivere, socialpsykiatrien, bostøtter, jobcentre, frivillige foreninger, væresteder, boligsociale enheder mv. i over 60 kommuner.

Ønsker du et samarbejde med os?

Har du kontakt til en borger, der er psykisk sårbar førtidspensionist og gerne vil arbejde nogle timer i ugen? Så kontakt en vejleder fra Jobbanken og hør mere om, hvordan vi kan hjælpe.

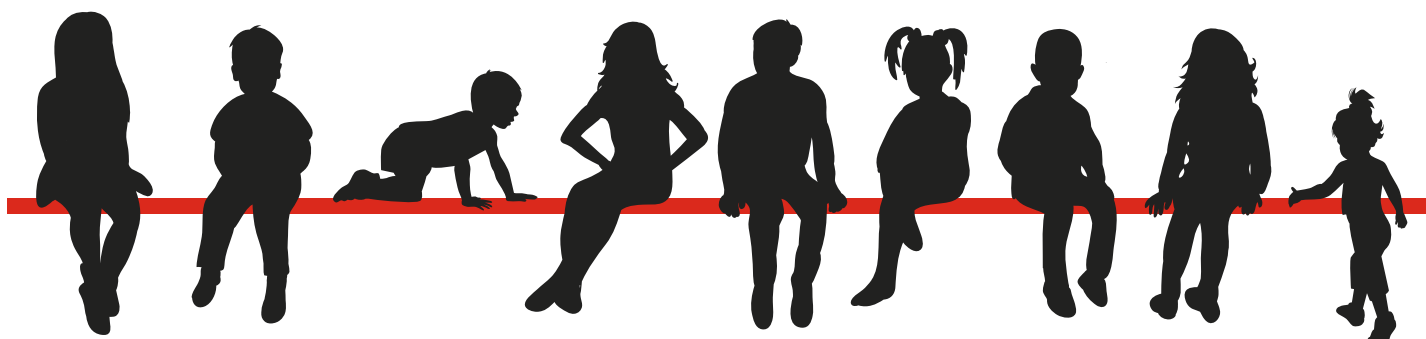
EPINION-UNDERSØGELSE 2020:

- Jobbanken er en vellidt samarbejdspartner
- Jobbanken er med til at nedbryde fordomme og skabe et mere rummeligt arbejdsmarked
- Tilbagemeldingerne er positive fra de førtidspensionister, som visiteres til Jobbanken
- Et bredt branchekendskab og stort netværk gør Jobbanken i stand til at finde job, som jobcentrene ikke selv har mulighed for at opdyrke
- Jobbanken besidder specialiseret viden

Hør mere om mulighederne for samarbejde på 9722 3064

Skal du tage imod børn på flugt?

Vi har samlet vores viden og erfaring – ét sted

Vi lancerer nu sitet **Taggodtimod**.

Her finder du viden og gode råd til, når du skal tage godt imod børn, der kommer hertil – måske med tunge oplevelser i bagagen. Det er også her, du finder undervisningsmateriale, éndagskursus og gratis faglig rådgivning.

Se mere på: taggodtimod.dk

Red Barnet

"Den Gyldne Socialrådgiver" blev uddelt på DS' repræsentantskabsmøde 18. og 19. november. Med prisen følger – ud over æren og en statuette – 15.000 kroner.

Læs mere om repræsentantskabsmødet på side 4-5 og på socialraadgiverne.dk/REP22

A photograph of three women standing in front of a large, historic building with many windows. The woman on the left is wearing a dark coat, the woman in the middle is wearing a patterned coat, and the woman on the right is wearing a grey jacket. They are all looking towards the camera.

”

Kvinder vil ikke længere arbejde i vigtige, ansvarsfulde funktioner i vores samfund uden at blive lønnet rimeligt for det.

Susanne Both, Marie Vithen og Anni Spiele

Socialrådgivere får pris for utrættelig kamp for ligeløn

Tre socialrådgivere hædres med **"Den Gyldne Socialrådgiver 2022"** for at sætte fokus på lønforskellene mellem kvindedominerede og mandsdominerede fag med samme længde uddannelse og kæmpe for en større anerkendelse af socialrådgivernes arbejde.

Af Mette Mørk

Foto: Mie Hee Christensen

uddannelseslængde har været med til at oplyse og skabe opmærksomhed omkring en stor gruppe af professionsuddannelserne."

'Det betyder alverden'

– Det betyder alverden at få prisen. Vi har brugt så meget af vores tid på at kæmpe for ligeløn, så Dansk Socialrådgiverforenings anerkendelse betyder utrolig meget, siger Marie Vithen, der er fællestillidsrepræsentant i Københavns Kommune.

Anni Spiele supplerer:

– Jeg har gennem mine snart 30 år som socialrådgiver altid været aktiv i DS. Det er meget stort for mig at blive anerkendt for at kæmpe for bedre lønvilkår for socialrådgiverne.

Det er første gang, at Anni Spiele er – som hun selv siger det – aktivtisk:

– Da jeg blev opmærksom på, hvilken betydning tjenstemandsreformen af 1969 stadig har for socialrådgivernes – og andre kvindefags – lønindplacering, blev det en udløsende faktor for mig. For første gang i mit liv var det helt nødvendigt for mig at blive aktivtisk, siger hun.

Det har hun og de to andre blandt andet gjort ved ugentligt at møde op foran Christiansborg og holde 'Tjenstemands-tirsdag' for at sætte

fokus på den strukturelle uligeløn, lige som arbejdet også endte med flere borgerforslag.

Rimelig løn

Susanne Both er også meget glad for prisen – og hun har været med hele vejen.

– Vi er nået meget langt siden januar 2021, hvor vores eneste mål var at lave et borgerforslag og få de nødvendige 50.000 underskrifter. Vi har blandt andet haft to borgerforslag i Folketingssalen om tjenstemandsreformen, vi har lavet masser af politisk lobbyarbejde, holdt 13 'Tjenstemands-tirsdage', og vi har været inviteret til at holde oplæg flere steder.

Det var Susanne Both, som i sin tid fik Anni Spiele og Marie Vithen med i arbejdsgruppen. Og de tre er ikke i tvivl om, hvad de gerne ser som resultatet af deres arbejde.

– Selv om der i højere grad tales om ligeløn som svar på rekrutteringsproblemer frem for ligeløn som en måde at opnå ligestilling, så er der alt andet lige tale om, at kvinder ikke længere vil arbejde i vigtige, ansvarsfulde funktioner i vores samfund uden at blive lønnet rimeligt for det. Vi kan håbe på, at man kan afsætte særlige midler ved en trepartsforhandling. ♦

LDSJÆLE, stædige og benhårde.

Sådan beskrives de tre prismodtagere Susanne Both, Anni Spiele og Marie Vithen af socialrådgivere fra DS-Region Nord, der indstillede dem til prisen "Den Gyldne Socialrådgiver" for arbejdet i *Ligelønsbevægelsen #SlutMed1969*.

Som der står i indstillingen:

"De tre nominerede har gjort en kæmpe indsats for at sætte fokus på blandt andet socialrådgiverarbejdet og fagets omdømme. Deres vedholdende insisteren på uretfærdigheden i lønforskellene mellem "kvinde-" og "mandefag" med samme

De tre socialrådgivere har i en periode holdt 'Tjenstemands-tirsdag' på Christiansborgs Slotsplads.

SÅDAN FÅR I DET BEDSTE UD AF SUPERVISION

Supervision styrker og udvikler dig som fagperson og hjælper dig til at levere den bedste kvalitet. Bliv klogere på, hvordan I får det bedste ud af supervision – som ikke må forveksles med kollegial sparring eller konsultativ hjælp.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

7 GODE RÅD TIL BEDRE SUPERVISION

1

LÆRING

Når I går i gang med supervision, så giv plads til at være en lærende organisation. Giv plads til færre sager, til at gå sammen om nogle sager, så I får kompetencerne ind under huden, lærer og udvikler jer sammen som team.

2

BEHOV

Inden du og dine kollegaer går i gang med supervision, skal I tage en rigtig god snak med jeres leder, om hvilke behov I har.

3

TID

Sæt tilstrækkeligt med tid af til supervision – med særligt fokus på, hvor mange nyansatte og ikke-erfarne medarbejdere, I er.

4

SUPERVISOR

I skal vælge en supervisor, som matcher det, I skal kunne uden for supervisorsrummet.

5

DIFFERENTIERET SUPERVISION

Giv plads til differentieret supervision, hvor alle medarbejdere ikke nødvendigvis skal have den samme type og mængde af supervision. For nogle har måske brug for mere end andre.

6

LEDERNES ENGAGEMENT

Få lederne engageret i supervisionen – for ledernes involvering er afgørende, da lederen skal understøtte, at I får prioriteret supervision i hverdagen.

7

FOKUS

Tal med hinanden om, hvad der skal være fokus i supervisionen. Hvad tiden skal bruges på? Hvordan I opnår en faglig og personlig integritet? Hvordan er den enkeltes relationskompetence? Hvor banker tvivlen og usikkerheden på?

D AF SUPERVISION

SKAB ET TRYGT RUM

Supervision er helt afgørende for arbejdsmiljøet, men skal supervision for alvor virke, skal man være klar over, at supervision indeholder både rettigheder, pligter, ansvar og opgaver. Alt sammen med fokus på, at den enkelte medarbejder skal udvikle sig til den bedst mulige fagperson.

Supervision bliver dog først virkningsfuldt, når I som kolleger:

- Giver hinanden mandat til at grave lidt dybere.
- Giver plads til at være usikre og åbne om de svære ting såsom egne uhensigtsmæssige reaktionsmønstre, tvivl, blandede følelser og manglende mod.
- Skaber et tillidsfuldt rum til at dele alvorlige problemstillinger som trusler fra borgere. Et rum, hvor man kan tale frit uden at være nervøs for, hvad ens kollegaer synes om en.

FAKTA

Kend forskel

- Det er IKKE supervision, når man som socialrådgiver får kollegial sparring eller eksternt konsultativ hjælp til en konkret sag eller løsninger på konkrete udfordringer.
- Supervision er et læringsrum, et uddannelsesrum og et dannelsesrum, hvor man via fokus på viden, personlige og faglige aspekter får skabt overblik, robusthed, læring og udvikling af socialrådgiveren som fagperson.

FAKTA

Hvad er supervision?

- Supervision er en faglig opkvalificering af den enkelte socialrådgiver.
- Supervision klæder socialrådgivere på til de opgaver, de skal løfte.
- Supervision sikrer de rette færdigheder og kompetencer, så socialrådgivere ikke bliver udbændte, stressede eller overraskede i jobbet.
- Supervision er 'fødevarekontrollen' for socialrådgivere. Fordi supervision også er en form for kvalitetstjek – med fokus på hensynet til borgerens udbytte af socialrådgivernes arbejde.

SÅDAN BLIVER DU EN GOD SUPERVISAND

- Gør dig klart, at du går ind i et personligt udviklingsrum, når du er til supervision.
- Hav fokus på, at supervision styrker dig som fagperson og hjælper dig til at levere den bedste kvalitet.
- Hav mod til at gøre dig sårbar, til at have styrke til at være i tvivl og til at være nysgerrig på, hvem du selv er som fagperson.
- Vær godt forberedt til supervision – for jo bedre forberedt, jo bedre supervision.

DS anbefaler supervision

Dansk Socialrådgiverforening anbefaler, at socialrådgivere regelmæssigt får supervision på deres arbejde, fordi det understøtter kvalitet i arbejdet, læring og faglig udvikling.

Det sikres blandt andet gennem ret og pligt til at deltage i supervision med henblik på at løse arbejdsopgaverne bedst muligt. Og at supervisionen både har fokus på borgeren, socialfagligheden og socialrådgiveren som person.

Læs mere i 'Dansk Socialrådgiverforenings vejledende standarder for socialrådgivernes faglighed og arbejdsmiljø' på socialraadgiverne.dk/vejledende-standarder

FORSKELLIGE FORMER FOR SUPERVISION

Klassisk supervision

Udvikler og kvalificerer eksisterende praksis.

Videosupervision

Skaber konkrete ændringer af praksis med afsæt i små film fra ens arbejde.

Fagligt fokuseret supervision

Nye perspektiver og handlemuligheder på specifikke faglige områder.

Uddannelsessupervision

Nye tilgange, metoder og redskaber, som skal tilføjes redskabskassen og ind i den daglige praksis.

Systemisk supervision

Supervision, hvor man medtænker og forstår den enkelte socialrådgivers grundvilkår i en større sammenhæng – blandt andet arbejdspladsens struktur, den psykologiske tryghed og rammerne, man arbejder i.

Kollaborativ supervision

Supervision med medarbejdere på tværs af arbejdspladser og sektorer med fokus på, at borgerne skal opleve en større sammenhæng og fælles fokus i sagsbehandlingen.

SUPERVISION GIVER LANGTIDSHOLDBARE MEDARBEJDERE

Supervision er helt afgørende for socialrådgivere, hvis de skal holde til jobbet og udvikle sig som fagpersoner. Alt for mange steder er supervision dog afløst af sparring på enkeltsager, siger cand.psych. Benedicte Schilling.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

Benedicte Schilling
Direktør i Schilling CTS Ltd. Træner og uddanner fagprofessionelle i supervision – bl.a. danske socialrådgivere. Er uddannet cand. psych., har forsket i supervision og skrevet bøger om systemisk og kollaborativ supervision. Medstifter af Psykologfagligt Selskab for Supervision – og har været formand i 10 år. Hun er engelsk gift og arbejder i både Danmark og England.

NÅR MAN SOM socialrådgiver arbejder med mennesker, sætter sig selv på spil og tager beslutninger, der kan få afgørende betydning for andre mennesker, så er det helt nødvendigt med supervision.

For uden et supervisorsrum til at udvikle sig som fagperson, få talt om egen usikkerhed, indre knuder og svære følelser, så ender man med at brænde ud, blive omsorgstræt og nogle gange endda kyniker.

Det påpeger Benedicte Schilling, cand.psych., mangeårig supervisor og direktør i Schilling CTS Ltd. i England.

– Supervision er både en faglig og personlig opkvalificering af den enkelte medarbejder og det enkelte team, men det er også en form for kvalitetstjek af det arbejde, man udfører med borgerne, siger hun og fortsætter:

– Så supervision er det vigtige rum, hvor man både arbejder med den fagprofessionelle og personlige integritet. Hvor man får ny viden, værktøjer og metoder, men hvor man også får energi, mod og genfinder robusthed over for klagende borgere, ting, der ikke altid kører som de skal. Det er et trygt rum, hvor man lærer at reflektere over sine egne reaktionsmønstre.

Egne følelser i spil

Mange steder oplever socialrådgivere, at de får 'sags-supervision' uden tid til at bringe sig selv og egne følelser ind i supervisorsrummet, men sparring på enkeltsager er ikke tilstrækkeligt, understreger Benedicte Schilling.

– Supervision er et udviklingsrum, men når du får kollegial sparring eller ekstern konsultativ hjælp til, hvordan du kan håndtere en helt konkret sag, eller hvad du har overset, så er det ikke supervision – for der er ingen udviklingsmål, ingen læringsmål og ingen støttende, rehabiliterende supervision. Hvor man får talt om sin hjertebanken, når man møder bestemte borgere, eller hvordan man bliver hård og kort for hovedet, når den alkoholiske borger fremkalder minder om ens egen barndom med en alkoholisk far.

Det er ikke nok med to timer om måneden i et team, hvor man bruger det meste af tiden på nogle enkelte sager.

Benedicte Schilling, ekspert i supervision

Netop den reelle supervision er helt afgørende for socialrådgivernes arbejdsmiljø, mener Benedicte Schilling.

– Det er ikke nok med to timer om måneden i et team, hvor man bruger det meste af tiden på nogle enkelte sager. Hvis socialrådgivere skal kunne holde til både arbejdsomængde, svære borgerrelationer og samtidig skabe en høj kvalitet i deres arbejde, så har de brug for at blive støttet og udviklet i et ordentligt supervisorsrum, pointerer hun. ♦

Særforanstaltninger

v/Socialrådgiver og Direktør Finn Brandt

KARRIERE TELEFONEN

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

**ÅBEN MANDAGE KL. 15-18
PÅ TELEFON 33 93 30 00**

Læs mere på socialraadgiverne.dk/karrieretelefon

VI HAR HJULPET KVINDER OG BØRN UD AF VOLD SIDEN 1983

Hos Frederiksværk krisecenter kan vi tilbyde kvinder og børn, der er udsat for vold, sikkerhed og tilbud om at arbejde med de efterfølgende traumer hos vores voldsfaglige personale.

På krisecentret bliver kvinden og børnene hjulpet af et kompetent tværfagligt team, der hjælper dem i en empowerment-orienteret tilgang.

Krisecentret har tilknyttet psykologer, der er specialiseret i både voldsudsatte børn og kvinder.

Vi har et stærkt samarbejde med lokale aktører, bl.a. skoler, læger og gældsrådgivning der gør, at kvindens ophold på Frederiksværk krisecenter bliver en helhedsorienteret indsats i vejen ud af volden.

FREDERIKSVÆRK KRISECENTER

Vognmandsgade 1, 3300 Frederiksværk - Tlf. 47 77 04 47

E-mail: mail@krisecenter.nu - Hjemmeside: www.frederiksvaerk-krisecenter.dk

Kvinde-
krisecenter
efter
SEL §109

HVORFOR FREDERIKSVÆRK KRISECENTER

- Kvinden kan komme i sikkerhed fra voldsudøver
- Stor ekspertise i forhold til æresrelateret vold og konflikter
- Børn bliver mødt med særlige rammer og kompetencer
- Socialfaglig rådgivning og tværfagligt samarbejde
- Særlig handicapplads

"Når virkeligheden er vild, så må vi også gå vildt til den"

Der er brug for ro til at reflektere i socialt arbejde, ellers kan vi ikke løse de "vilde problemer." Det er hovedpointen i Leif Tøfting Kongsgaards ph.d.-afhandling om faglig refleksiv praksis med afsæt i jobcentrene.

Af Mette Mørk

Leif Tøfting Kongsgaard, faglig direktør, Væksthuset. Uddannet antropolog. Har arbejdet på beskæftigelsesfeltet som praktiker, leder, konsulent, oplægsholder og underviser siden 2003. Har netop forsvaret afhandlingen: "Faglig refleksiv praksis. En undersøgelse af organisatorisk dilemma-håndtering og refleksivitet i velfærdsarbejds frontlinje."

Leif Tøfting Kongsgaard er forfatter til artiklen "Ro på! Om tempoets betydning for refleksivitet i velfærdsarbejde," der er med i Uden for Nummer 45.

Hvad er et vildt problem?

Sagt helt kort: Det er, når man som fagprofessionel står overfor et problem, hvor det ikke giver sig selv, hvad problemet er – og løsningsmulighederne derfor også afhænger af, hvordan man får det formuleret.

På beskæftigelsesområdet kan det for eksempel være en borger med ADHD, der har svært ved at overholde planer og aftaler. Hvis du tænker, at det er ADHD'en, der er problemet, så vil du måske gå medicinsk til værks. Hvis du tænker, at det er uroen hjemme, der er problemet, så vil du måske se på en social indsats.

Du kan også tænke, at borgeren mangler noget at stå op til, så vil du måske sætte ind med en beskæftigelsesindsats. Pointen er, at du ikke kan vide, om det du gør, er det rigtige. Der findes ikke én sandhed, der findes kun forskellige perspektiver.

Hvordan kan en refleksiv praksis hjælpe med at forstå og håndtere vilde problemer?

Når virkeligheden er vild, så må vi også gå vildt til den. Vi må bruge vores refleksioner over praksis til at se, hvilke forskellige måder der er, at forstå problemet på. Det giver dig et større repertoire i måden at håndtere problemerne på.

Du har lavet feltstudier på jobcentre, hvor arbejdstempoet typisk er højt. Hvordan harmonerer det med refleksivitet?

Udfordringen er, at feltet er struktureret, som om det er tamme problemer. Så der er fokus på tekniske løsninger og procesregulering: Man skal holde samtaler, iværksætte praktikker og så videre. Men når virkeligheden så viser sig at være vild, så kommer den tilgang under pres. Der er et hoveddilemma i, at der er brug for at tænke sig om, men feltet tilbyder det ikke i sig selv. Så hvordan får man ro til at se et problem fra flere sider?

Hvad kan en socialrådgiver ude i praksis bruge din forskning til?

Jeg så allerhelst, at de gør, som den svenske fagbevægelse gjorde: Kæmpede for at få refleksivitet ind som et strategisk satsningsområde i organisationerne. Organisationer og ledelse skal bakke op – ellers bliver refleksiv praksis et sidekick, der ikke får gennemslagskraft. ♦

For dig og jer, der ønsker udvikling og fornyelse i det sociale arbejde

Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorer i København og vest for Storebælt. De er klar til at hjælpe dig, dine kolleger og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i arbejdet med menneskelig velfærd og udvikling.

Vi superviserer enkeltpersoner og grupper – både inden for og på tværs af fag, og vores supervisorer møder dig med professionel indsigt og et godt overblik. Vi tilbyder også online supervision til enkeltpersoner og grupper, så du kan få supervision lige dér, hvor det passer dig bedst, og den geografiske afstand til supervisor ikke har nogen betydning.

Ring til Jakob Hassing på 88 93 00 01 eller læs mere på **supervisionshuset.dk**

PROFESSIONELT
OG MENNESKELIGT
OVERSKUD

SUPER
VISIONS
HUSET

”JEG HAR LYST TIL AT RIVE MIG I HÅRET OVER DEN DESPERATION, JEG MØDER”

Socialrådgiver og tillidsrepræsentant **Rosemaria Bøgsted** og hendes kolleger på Ydelsescenter i Aalborg møder fortvivlede borgere, som er **økonomisk pressede** under den historisk høje inflation – et pres, som også gør det sociale arbejde sværere. I andre kommuner arbejder socialrådgiverne også hårdt for at sikre børnefamilier **mad på bordet** eller forebygge, at borgere bliver **sat på gaden**. Samtidig har socialrådgiverne i en periode skullet navigere i en uklar retstilstand om enkelttydelser og varmemhjælp.

Af Susan Paulsen
Foto: Cathrine Ertmann

Prisernes himmelflugt på især mad, varme og el betyder, at flere borgere på overførselsindkomster har brug for ekstra hjælp – og det mærker socialrådgiverne i landets kommuner.

– Jeg har svært ved at forklare borgerne, hvad det helt præcist er, de skal spare væk, fordi økonomien er så stram. Nogle gange har jeg lyst til at rive mig i håret over den desperation, jeg møder.

Sådan siger socialrådgiver og tillidsrepræsentant Rosemaria Bøgsted om konsekvenserne af den historisk høje inflation, der rammer borgere på overførselsindkomster særlig hårdt. Hun er ansat i Ydelsescenteret – Team 3, Job og Velfærd – i Aalborg

Kommune, hvor hun primært arbejder med flygtninge.

Lige som sine socialrådgiverkolleger oplever hun, at borgere på kontanthjælp, uddannelseshjælp, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse kæmper hårdt for at få budgettet til at hænge sammen – og det er ikke altid, at det lykkes.

– De bliver ramt på eksistensen og oplever, at det er svært at få råd til at skabe et liv i Danmark. På grund af inflationen er det i endnu højere grad blevet et puslespil at få økonomien til at hænge sammen. Det er ikke ualmindeligt, at vi har borgere, som ikke kan få pengene til at række, men vi har flere nu under inflationskrisen.

Bag om historien

Flere og flere borgere på overførselsindkomst søger om enkeltydelser og hjælp hos private organisationer, fordi de ikke kan få pengene til at række under den historisk høje inflation. En ny undersøgelse fra Egmont Fonden viser, at næsten hver anden af de økonomisk trængte børnefamilier på overførselsindkomst inden for de seneste tre måneder ofte har manglet penge til mad, husleje, varme og el. Tilbage i 2021 oplevede fire ud af fem socialrådgivere, at lave ydelser står i vejen for det sociale arbejde – og den oplevelse gør sig også gældende under inflationskrisen. Dansk Socialrådgiverforening efterlyser varige løsninger, så de mest udsatte familier kan få deres økonomi til at hænge sammen.

Det har overrasket Rosemaria Bøgsted, at nogle flygtninge fra Ukraine vælger at rejse hjem igen med henvisning til den stramme økonomi.

– Det er tankevækkende, at man hellere vil tage tilbage til et land, hvor der er krig, og hvor man risikerer at blive slået ihjel. En familiefar sagde til mig: Hør her, Rosemaria. Vi havde et godt liv, inden vi kom til Danmark, og vi manglede ikke noget. Vi kom til et samfund, som helt sikkert er fantastisk at være på ferie i, men at bo her på offentlig forsørgelse, det er rigtig svært. Jeg har aldrig følt mig så fattig i mit liv.

Lave ydelser blokerer

Ifølge Rosemaria Bøgsted har en person på hjemrejseydelse efter betaling af faste udgifter typisk et rådighedsbeløb på mellem 2000 og 2500 kroner om måneden, og for enkelte borgere ligger det helt nede på 1500 kroner. Borgere, der bor alene i en lejlighed, er særligt hårdt pressede, fordi de ikke har nogen at dele de faste udgifter med.

– Og så betyder det altså noget, når prisen på for eksempel en liter mælk stiger fra otte til 14 kroner. Vi vurderer ofte, at de har så lavt et rådighedsbeløb, at de ikke kan afholde de uforudsete udgifter, som for eksempel, hvis de får ondt i tænderne og skal til tandlæge, eller køleskabet går i stykker. På grund af de lave ydelser står vi jo i et væk og laver enkeltudgifter. For der skal som sagt ikke meget uforudset til, før det hele vælter, forklarer Rosemaria Bøgsted og tilføjer:

Det siger loven

HJÆLP TIL ENKELTUDGIFTER

Ifølge lov om aktiv socialpolitik paragraf 81 kan kommunen yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Udlændinge kan få tilsvarende hjælp til enkeltudgifter efter integrationslovens paragraf 35.

– Det betyder desværre, at vi i takt med den stigende inflation bruger endnu mere tid på administration, og mindre tid på rådgivning sammen med borgeren.

På spørgsmålet om Rosemaria Bøgsted oplever at have de nødvendige redskaber for at kunne hjælpe borgerne, svarer hun:

Jeg føler mig presset af, at mine handlemuligheder er så ringe, at jeg ikke kan stille så meget op, fordi det er lovbestemte ydelser, som jeg ikke kan lave om på.

Rosemaria Bøgsted, socialrådgiver og tillidsrepræsentant, Aalborg Kommune

– Vi har en arbejdsdag, der er mere præget af borgernes fortvivlelse og frustrationer over, at det er svært at få budgettet til at hænge sammen. Og jeg føler mig presset af, at mine handlemuligheder er så ringe, at jeg ikke kan stille så meget op, fordi det er lovbestemte ydelser, som jeg ikke kan lave om på. Uanset hvor meget vi gennemgår den enkelte borgers økonomi, så får borgerne de ydelser, som de er berettigede til. Men ydelserne er lave og tager ikke højde for inflationen.

– Den bedste hjælp ville være, at ydelserne i højere grad passede til borgernes basale behov. Folk, som er pressede og triste i forvejen, kan godt gå hen og blive endnu mere triste og mindre motiverede for forandring, når deres basale behov har svært ved at blive opfyldt. Og det kan blive endnu sværere for os at arbejde med dem og rykke dem tættere på job eller uddannelse.

Dansk Socialrådgiverforening lavede tilbage i 2021 en undersøgelse, som viste, at fire ud af fem socialrådgivere oplever, at de lave sociale ydelser står i vejen for det sociale arbejde.

Overlevelsesstrategier

På ydelsescenteret behandler socialrådgiverne både forsørgelsesydelse og enkeltudgifter til borgerne. Og de administrerer også borgernes økonomi, hvis borgeren ikke selv kan varetage den opgave. Det vil sige, at de sætter borgerens overførselsindkomst over på en konto og betaler husleje, el og varme, inden de udbetaler resten af beløbet til borgeren.

Rosemaria Bøgsted fortæller, at socialrådgiverne forsøger at lære borgerne forskellige 'overlevelses-

– I takt med den stigende inflation bruger vi endnu mere tid på administration og mindre tid på rådgivning, siger socialrådgiver Rosemaria Bøgsted.

Som andre steder i landet anbefaler socialrådgivere i Aalborg Kommune også borgerne at henvende sig til private organisationer, som uddeler julehjælp, gratis mad eller billig overskudsmad.

– Når man ikke ved, om man kan få mad på bordet, eller om man har til huslejen, så mister man let overblikket i sit liv, siger Rosemaria Bøgsted.

strategier' som for eksempel at hæve alle pengene og lægge dem i små kuverter til de faste udgiftsposter for at forebygge, at de overskrider deres budget. Og i øvrigt vejleder borgerne om, hvor de kan købe billig overskudsmad eller få gratis måltider.

Sammen med borgerne gennemgår hun deres budgetter minutløst for at se, om der er noget, der kan spares væk.

– Det er ikke sjovt at være dommer over, hvad der skal skæres væk. Ting, som man godt kan forstå, er rare at have. Eksempelvis et fast telefonabonnement, som vi anbefaler at lave om til et taletidskort, eller opsigelse af tv-pakker, som har givet dem

mulighed for at følge med i, hvad der sker i deres hjemland.

– Det kan være svært at stå med 500 kroner i hånden og skulle vælge mellem at gemme pengene til om to måneder, når den høje elregning skal betales eller bruge dem på at købe mad til sin familie her og nu. Når man ikke ved, om man kan få mad på bordet, eller om man har til huslejen, så mister man let overblikket i sit liv.

Udsatte rammes ekstra hårdt

Det er især udgifterne til mad, el og varme, som er steget under inflationen. Ifølge Arbejderbevægelsens

→ Erhvervsråd ligger inflationen på cirka 10 procent, mens overførselsindkomsterne det seneste år kun er steget med 0,15 procent.

En gennemsnitshusstand skal som følge af inflationen i dag bruge 33.900 kroner mere for at kunne opretholde det samme forbrug som i 2020. En stor del af befolkningen må derfor sænke forbruget, tage fra opsparingen eller stifte gæld for at klare sig. Men nogle af de fattigste danskere har ikke luft i økonomien til at stå imod med – og de rammes derfor ekstra hårdt af inflationen.

På grund af prisernes himmelflugt er Folketingets partier blevet enige om en sækelse af elafgiften samt en afdragsordning, hvor borgere kan udskyde el- og varmeregningen. Og de såkaldte varmepuljer på i alt 200 millioner kroner – som vi vender tilbage til.

Trods diverse hjælpepakker mærker Rosemaria Bøgsted og hendes kolleger som nævnt tydeligt, at inflationen gør det vanskeligere for folk at overholde deres budget.

Når borgerne søger om ekstra hjælp, har socialrådgiverne som nævnt mulighed for at bevilge såkaldte enkeltydelser, som er økonomisk hjælp til nødvendige, men uforudsete udgifter. Hjælpen ydes efter lov om aktiv socialpolitik paragraf 81 eller integrationslovens paragraf 35, hvor et af kriterierne for at modtage en enkeltydelse er, om udgiften er uforudsigelig. Socialrådgiverne skal også vurdere borgerens mulighed for en afdragsordning, lige som de skal vurdere borgerens rådighedsbeløb: Hvor mange penge har borgeren tilbage efter, at faste og rimelige udgifter er betalt.

Rosemaria Bøgsteds socialrådgiverkollega Anette Mortensen, som arbejder med borgere over 30 år og med borgere under 30 år med en kompetencegivende

uddannelse, oplever også, at flere borgere søger om enkeltydelser, fordi priserne stiger.

Hun har behandlet en sag, hvor en mor med tre børn havde prioriteret at betale sin høje el- og varmeregning, med det resultat, at hun den 20. i måneden ikke havde penge nok til mad.

– Er der nogen, som står uden penge til mad, så hjælper vi. Og vi kunne se på hendes kontoudtog, at hun ikke havde været i IKEA og købe møbler, for kan vi se det, så siger vi, at noget af det må du levere tilbage. Men hun har vitterligt bare brugt pengene til faste udgifter og til at købe dagligvarer for. Her brugte vi enkeltydelser efter paragraf 81 for, at familien kunne få mad på bordet.

Udfordringer med enkeltydelser

Udfordringerne med enkeltydelserne blev i en periode forstærket af, at der var tvivl om reglerne for bevilling af enkeltydelser i relation til regeringens såkaldte varmepulje på 200 millioner kroner, som kommunerne kan søge til 'dækning af merudgifter til hjælp til enkeltudgifter og personligt tillæg til ekstraordinært høje varme- og elregninger'.

I Aalborg har kun få borgere fået hjælp fra regeringens varmepulje. De to socialrådgivere vurderer, at mange mennesker vil blive henvist til at benytte den nye ordning, hvor man midlertidigt kan få indfrosset en del af regningen for el, gas og fjernvarme. For el og gas trådte ordningen i kraft 1. november, mens ordningen for fjernvarme først træder i kraft 1. januar 2023.

– Nogle af vores borgere siger allerede nu, at det ikke nytter noget at udsætte udgiften til næste år, hvor de forventer, at deres budget vil være det samme. Så hvis priserne fortsætter deres himmelflugt, sidder vi med deres ansøgninger om varmehjælp igen næste år. Det bliver en ond spiral, pointerer Anette Mortensen.

Efterlyser politiske løsninger

Som andre steder i landet anbefaler de to socialrådgivere også borgerne at henvende sig til private organisationer, som uddeler julehjælp, gratis mad eller billig overskudsmad. De taler med borgerne om mulighed for job eller socialt frikort – men påpeger, at det kan være svært for de mest udsatte grupper.

De mener begge, at politikerne bør give dispensation fra kontanthjælpsloftet, så længe vi befinder os i en inflationskrise, og de sammenligner det med, at under coronakrisen satte politikerne eksempelvis 225-timersreglen ud af kraft.

Hvis priserne fortsætter deres himmelflugt, sidder vi med deres ansøgninger om varmehjælp igen næste år. Det bliver en ond spiral.

Anette Mortensen, socialrådgiver, Aalborg Kommune

Vi bevilger hjælp til stigninger i energiudgifterne for at understøtte vores borgere, så de ikke skal gå fra hus og hjem med risiko for yderligere social deroute.

Lars Bo Thomsen, socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant, Rødovre Kommune

– Unge udeboende med en kompetencegivende uddannelse får eksempelvis 7552 kroner til alt før skat.

Det er meget lidt og ved at hæve eller dispensere kontanthjælpsloftet, vil man kunne redde nogle kroner hjem til mange, forklarer Anette Mortensen.

– Lige nu er vi i en helt usædvanlig krise, som vi aldrig har stået i før. Det kræver, at politikerne kan finde nogle kreative løsninger – også når det gælder hjælpen til dem, der er allermest udsatte. De nuværende regler med kontanthjælpsloft og enkeltydelser er en udfordring, når vi skal hjælpe borgerne. En udfordring, som også øger det administrative arbejde på bekostning af det tætte samarbejde med borgerne, lyder det fra Anette Mortensen og Rosemaria Bøgsted.

'Inflationen er uforudsigelig'

I Gentofte Kommune mærker socialrådgiverne også, at borgerne på overførselsindkomster er pressede af inflationen. Katrine Hornbøll Gregersen er socialrådgiver og teamleder i Ydelsescenteret, hvor hun arbejder sammen med 12 kollegaer.

– Vi oplever et stigende antal ansøgninger om enkeltydelser til forhøjede varme-, el- og gasregninger. Vi sidder også med administrationer for borgere, der ikke selv kan varetage betaling af deres faste udgifter. Og her kan vi se, at vi trækker flere penge til dækning af deres faste udgifter, hvilket betyder, at de har færre penge til sig selv om måneden til kost og andre fornødenheder, da forsørgelsesydelse ikke følger med inflationen, siger Katrine Hornbøll Gregersen.

Hun fortæller, at de i teamet bruger meget tid på at drøfte, hvad et rimeligt rådighedsbeløb er – også i forhold til de generelt stigende priser på madvarer.

– Når folk søger enkeltydelser, tjekker vi op på inflationen, for ydelserne stiger jo ikke. Og huslejen falder heller ikke, så de har generelt færre penge at gøre godt med. Ud over at henvise til tilbud fra private organisationer, så øger vi også rådighedsbeløbet, men det er en individuel vurdering hver gang – det betyder, at vi har flere sager med til drøftelse på vores ugentlige sagsmøder.

Teamet forventer, at der kommer flere ansøgere til regeringens varmepulje, jo koldere det bliver.

– Vi kan som udgangspunkt kun dække udgifter, som man ikke har påtaget sig at betale. Men da lavede vi en vurdering, hvor vi blev enige om at lave en beregning med en sammenlignelig regning fra året før, og så var det differencen, vi kunne dække, hvis de ikke havde budgetrådighed, siger Katrine Hornbøll Gregersen og fortsætter:

– Vi begrundet det med, at det ikke er forudsigeligt, at varmeregningerne er steget så meget på grund af inflationen. Sådan læser vi lovgivningen, og det er derfor, at borgerne kan søge om differencen.

Og hun ser det også som et krisetegn, at der er enkelte borgere på SU eller med almindelig løn, som også er begyndt at søge om penge fra varmepuljen.

– Det har vi ikke oplevet før. De vil som udgangspunkt få afslag, fordi de har andre muligheder for at skaffe pengene, og det har man typisk ikke, når man modtager kontanthjælp.

Og på spørgsmålet om hun som socialrådgiver oplever at have de nødvendige redskaber for at kunne hjælpe borgerne, svarer hun.

– Generelt er det bekymrende, at aktivloven ikke rigtig udvikler sig. Den mangler en opdatering helt generelt og gerne også på formuere reglerne, hvor en

Aktivloven mangler en opdatering helt generelt og gerne også på formuere reglerne.

Katrine Hornbøll Gregersen, socialrådgiver og teamleder, Gentofte Kommune

→ person på kontanthjælp ikke må have en formue over 10.000 kroner. Et fjernsyn eller en mobiltelefon koster næsten 10.000 kroner i dag, og det skal i lovens forstand tælle med til formuen, hvilket virker fjollet og uhensigtsmæssigt. Vi oplever, at nogle borgere bliver fastholdt i fattigdom af de nuværende regler.

Rødovre hæver rådighedsbeløb

I Rødovre Kommune har politikerne i første omgang ifølge socialrådgiver og fællestillidsrepræsentant Lars Bo Thomsen etableret kommunens egen energipulje. Det skete, da regeringens varmepulje i første omgang udløb 15. oktober – den er dog siden blevet forlænget til 19. december – og der er flere puljemidler i 2023. Det betyder, at kommunen – allerede inden STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) kom med sin præcisering af reglerne – har lempet lidt på vurderingen af uforudsigelige udgifter.

– I udgangspunktet er det grundlæggende kriterie for at få enkeltydelse – altså at det er en uforudsigelig udgift – ikke opfyldt med en elregning, fordi det er en forudsigelig udgift. Og det er et af kriterierne i paragraf 81, at hvis det er en forudsigelig fast udgift, må man ikke hjælpe. Men der har vi lavet en undtagelse – nemlig den elastik, der siger OK, det er måske heller ikke så forudsigeligt med de stigende

elpriser, forklarer Lars Thomsen, som arbejder i Økonomisk Team, Ydelsescenteret, Rødovre Jobcenter,

– Selvfølgelig har der været meget mediebevågenhed om det, og folk ved godt, at priserne er stigende. Men der siger vi, at selv om det umiddelbart er en forudsigelig udgift, at du skal betale el, og priserne er stigende, så går vi ind og bevilger hjælp til stigningerne i energiudgifterne simpelt hen for at understøtte vores borgere, så de ikke skal gå fra hus og hjem med risiko for yderligere social deroute.

Han har ikke præcise tal på, hvor mange borgere, som har fået hjælp til de stigende varme- el- og gaspriser. Størrelsen på enkeltydelserne svinger fra 2000 til 4000 kroner.

På spørgsmålet om, hvordan han vurderer sine muligheder for at hjælpe borgerne under inflationen, svarer Lars Thomsen:

– Jeg synes, at det er flot af Rødovre Kommune, at man afhjælper de stigende energipriser og siger, at man ikke tager hensyn til, at der i virkeligheden er tale om en forudsigelig udgift og godt kunne give afslag efter lovens bogstav – så kan man diskutere, om man kan kalde en så voldsom stigning forudsigelig. Man går ikke ind og tjekker op på, om der er tale om et stigende forbrug. Man kigger kun på forskellen i forhold til forrige kvartaler, og det er

STAR: HØJE VARME- OG ELREGNINGER ER UFORUDSIGELIGE

STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) har i slutningen af november sendt et brev til landets kommuner med en ny og præciseret vejledning. Det sker, fordi der har været tvivl om reglerne og praksis om enkeltydelser i forhold til at få hjælp fra regeringens varmepulje.

I vejledningen fastslås det, "at de ekstraordinært høje varme-, gas- og el-udgifter vedrørende perioden fra efteråret 2021 til udgangen af indeværende fyringssæson den 30. april 2023 skyldes uforudsigelige udefrakommende omstændigheder, og at udgifterne som udgangspunkt må anses for rimeligt begrundede enkeltudgifter efter aktivlovens § 81."

I vejledningen henvises der blandt andet til, at det i en situation, hvor der foreligger "uforudsigelige begivenheder i form af for eksempel en forsyningskrise eller en krig med deraf følgende ekstraordinært stigende

energipriser, kan lægges til grund, at de pågældende borgere ikke vil have behov for hjælp i al fremtid, men i en midlertidig og afgrænset periode."

Og det præciseres også, "at der i den foreliggende situation, hvor energipriserne begyndte at stige i efteråret 2021 som følge af eksterne og for det enkelte individ ukontrollerbare og uforudsigelige faktorer og med krigen i Ukraine og den deraf følgende forsyningskrise med de ekstraordinært stigende varme-, gas- og el-udgifter, forventeligt ikke er tale om en vedvarende situation."

Kommunerne forpligtes til at genoptage borgernes ansøgninger til varme- og elregninger, hvis borgeren har fået afslag med henvisning til paragraf 81 i aktivloven om enkeltydelser.

Kilde: "Skrivelse om hjælp efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik til ekstraordinært høje energiudgifter om varme, el og gas", STAR, november 2022.

I værste fald kommer vi til at se en ny gruppe af hjemløse som familier med børn. Hvor skal de gå hen?

Eva Tetzlaff, socialrådgiver og leder af Settlementets rådgivning i København

på en måde en god og meget lempelig måde at gøre det på.

Fremover vil flere ifølge Lars Bo Thomsen dog få afslag på ansøgning om hjælp fra kommunens energipulje, da kommunen har meldt nye retningslinjer ud, som betyder, at de fleste, som søger om hjælp til at betale de høje energipriser, vil blive henvist til at benytte indekølingsordningerne for el, gas og fjernvarme.

Til gengæld har kommunalpolitikkerne besluttet at hæve rådighedsbeløbet med 500 kroner. I en pressemeddelelse fra midten af november udtaler Rødovre borgmester, Britt Jensen:

”Vi møder desperationen mange steder. Borgerne giver udtryk for det, når vi taler med dem, og der kommer flere ansøgninger om hjælp til både enkeltydelser og til fritidspas i foreningslivet (...). For de mest trængte familier er det en meget vanskelig situation, og hvis vi kan, skal vi hjælpe dem”.

Og for socialrådgiver Lars Bo Thomsen giver det mening, at borgernes rådighedsbeløb øges.

– Det er et konkret tiltag til at imødegå den stigende inflation. Det betyder, at der vil være flere, som vil få for eksempel medicinbevilling, fordi man siger, at det er OK, at du har nogle flere penge til dig selv til at betale de inflationsplagede priser.

Forskellig praksis

At kommunerne har haft forskellig praksis fremgår også af en kortlægning, som DR har lavet. Tilbage i oktober viste den, at blot 22 kommuner havde søgt midler fra regeringens varmehjælpapulje. Og i Københavns Kommune meldte socialborgmesteren klart ud, at man ikke vil bruge regeringens varmehjælpapulje med henvisning til, at reglerne var for komplicerede, og at man derfor afventede klarere regler. Frem til november havde 712 københavnere søgt om hjælp til at betale deres varme- og elregninger for fyringssæsonen 2021/2022. 40 fik tilsagn om hjælp – og 672 fik afslag. Og ifølge den nye vejledning, som STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering) har sendt ud til kommunerne i slutningen af november, skal borgernes ansøgninger om hjælp til høje varme- og elregninger genoptages.

At københavnernes brug for hjælp kan også mærkes i Settlementet på Vesterbro, hvor socialrådgiver Eva Tetzlaff er leder af rådgivningen.

– Antallet af henvendelser til vores økonomi- og gældsrådgivning er eksploderet. Sidste måned havde vi cirka 150 henvendelser, og vi plejer at have henvendelser fra 800 unikke borgere om året. Vi har lige haft nogle sager, hvor en af borgerne havde fået en elregning på næsten 4000 kroner.

– Folk snakker meget om, hvor bekymrede de er, når der kommer årsvarmeregnskab i slutningen af året. Vi prøver at berolige dem med, at hvis de bor i København og har fjernvarme, så bør der ikke være så store prisændringer.

Frygter ny gruppe af hjemløse

Eva Tetzlaff frygter, at de i Settlementets rådgivning på sigt kommer til at møde langt flere borgere med flere huslejerestancer, som risikerer at blive sat på gaden. En undersøgelse fra BL (Danmarks Almene Boliger) viser, at allerede i juli 2022 blev 1.087 familier sat ud af deres bolig mod 888 familier i samme måned året før.

– Vi har også familier, hvor begge forældre er på overførselsindkomst, og som har kunnet hutle sig igennem. Men bliver de ved med at kunne det? I værste fald kommer vi til at se en ny gruppe af hjemløse som familier med børn. Hvor skal de gå hen?

– Det gør det ikke nemmere, at julen står for døren. Hvordan får man givet børnene en nogenlunde ordentlig jul, hvis pengene ikke rækker i forvejen? Der kan jeg godt forestille mig, at flere vil blive fristet af kviklån – det vil vi bestemt fraråde. Dilemmaet lige nu er, at vi simpelt hen ikke kan honorere alle de mennesker, som henvender sig for at få økonomisk rådgivning. Jeg har hverken ansatte eller frivillige nok.

– Derfor vil jeg opfordre kommunerne til at være på forkant med situationen og invitere borgerne ind til samtaler om, hvordan de kan håndtere deres økonomi under inflationskrisen. Vi har en restgruppe, som er udfordret, og som ikke bare kan tage et arbejde, og for dem er inflationen både en social og økonomisk krise, lyder det fra Eva Tetzlaff.

AKUT OG MÅLRETTET HJÆLP

Vi har spurgt fem aktører på det sociale område om, hvordan de oplever konsekvenserne af den historisk høje inflation, og hvilken hjælp borgerne har brug for.

Af Henrik Stanek og Susan Paulsen

Kontanthjælp skal inflationsreguleres

Ninna Thomsen

Direktør i Mødrehjælpen

– Langt flere køber genbrugstøj af os, men mange kommer ind uden en krone på lommen og mangler det mest basale. De kan ikke betale husleje, el, varme, mad og medicin, de melder deres børn fra fodbold, og måske har de gæld med sig. Nogle har også sociale problemer som konflikter efter en skilsmisse eller en voldelig ægtefælle. Det er svært at se sig ud af, hvis man ikke ved, om man har et sted at bo i næste måned. Vi er vant til at rådgive familier, men her må vi melde pas, for vi giver ikke enkeltydelser, og når kommunen siger nej, er det svært.

– De har brug for en økonomisk håndsækning. Priserne på både el, varme, mad og tøj stiger, og det gør huslejen også mange steder. Politikerne kan forlænge den midlertidige forhøjelse af børnetilskuddet, inflationsregulere kontanthjælpen og øge boligtilskuddet. Politikerne skal både have øje for borgere på overførselsindkomst og med lav indkomst. Det kan være sosu-hjælperen med et job på 20 timer og den lille erhvervsdrivende, som skal have en check.

Ny regering skal finde varige løsninger

Ditte Brøndum

Næstforkvinde for
Dansk Socialrådgiverforening

– Socialrådgiverne oplever, at flere og flere borgere henvender sig for at få hjælp til at betale deres regninger. Derfor er det rigtig godt, at STAR nu har sendt en mere præcis vejledning ud til kommunerne, hvor der tidligere været tvivl om reglerne for at bevilge enkeltydelser og søge regeringens varmepulje til borgernes ekstraordinært højere udgifter til varme og el.

– Vi kunne have ønsket os en mere grundig vejledning fra start – så havde vi undgået, at socialrådgiverne får ekstra travlt med administrativt arbejde, hvor de skal genoptage borgernes ansøgninger til varme- og elregninger. Derudover har det skabt unødigt ængstelse hos borgerne om deres økonomiske situation.

– Der er under alle omstændigheder brug for mere hjælp – eksempelvis til, at de udsatte kan betale deres husleje. Det er jo i øvrigt meget dyrere for samfundet, hvis folk skal genhuses. Det skaber en række andre problemer, som er meget alvorlige for familierne. Forskning viser, at bare et år med fattigdom i barndommen, har konsekvenser ind i voksenlivet i form af kortere uddannelse og lavere livsindkomst. Derfor vil vi opfordre den kommende regering til at finde varige løsninger, så de mest udsatte familier kan få deres økonomi til at hænge sammen – og ikke skal hutle sig igennem på enkeltydelser og private donationer.

Varmetillæg skal sættes i vejret

Solveig Råberg Tingey

Viceadministrerende direktør
i BL – Danmarks Almene Boliger

– Vi oplever, at færre kan betale husleje.

Mindst 50.000 husstande i almene boliger har flere udgifter end indtægter. Især enlige med og uden børn,

pensionister og studerende er udsatte, og lejere med gasforsyning er ekstra ramt, fordi prisen er steget med 189 procent. Det er et højt antal husstande, og det er vel at mærke efter, at vinterhjælpen med højere børneydelse og nedsat afgift på el er medregnet. Boligorganisationerne sender betydelig flere rykkere og ophæver flere lejemål. I ni af de største boligselskaber steg det alene i oktober fra 894 i 2021 til 1.049 i år.

– Vi har brug for stabilitet omkring de mest trængte borgere og målrettet hjælp til udsættelsestruede lejere. I dag medregnes et varmetillæg i boligstøtten. Tillægget bør sættes op, men uden at det omfattes af kontanthjælpsloftet, så enlige forsørgere, som befinder sig tæt på loftet, også kan modtage støtten. Systemet med boligstøtte er etableret, og derfor kan det let sikres, at hjælpen kommer hurtigt ud til lejere med størst risiko for at miste deres hjem.

Ny regering skal se på kontanthjælpsloftet

Jakob Lundberg

Formand for Kommunale Velfærdschefer

– Nogle kommuner får langt flere henvendelser fra borgere på kontanthjælp eller integrationsydelse, mens andre har en mindre stigning. Måske skyldes det, at borgere i almene boliger med fjernvarme ikke har oplevet større stigninger endnu. Men med udsigt til vinter er jeg med både inflation og stigende forsyningspriser bekymret for større efterspørgsel. Men det er en udfordring, at borgere med psykiske lidelser og komplekse sociale problemer ikke har overskud til at søge hjælp.

– De udsatte borgere har brug for alt fra huslejhjælp, enkeltydelser og

henvisninger til frivillige sociale organisationer om for eksempel julehjælp. Det er bekymrende, at antallet af udsættelser kan komme til at stige voldsomt, så kommuner og boligforeninger skal blive endnu bedre til at samarbejde om at hjælpe lejere til en mindre lejlighed, så de kan betale deres husleje.

– En ny regering vil forhåbentlig også meget hurtigt se på hjælp til udsatte grupper i en midlertidig periode. Den kan for eksempel se på en midlertidig opblødning af kontanthjælpsloftet.

Brug for at hjælpe på nye måder

Kira West

Formand for Rådet for Socialt udsatte

– Vi hører mange flere historier om borgere, som ikke kan betale deres regninger, fordi en stor del af deres indtægt i forvejen går til husleje, mad og medicin. Og vi ser, at antallet af udsættelser stiger. Når man skal vælge mellem husleje eller mad og medicin, står man i et frygteligt dilemma. Det er helt afgørende, at de mennesker får målrettet, økonomisk hjælp.

– Kommuner bør i samarbejde med boligselskaber, udlejere og hjælpeorganisationer sammen finde frem til de borgere, som har

brug for hjælp, frem for at vente på, at det er gået galt. Og så fortælle dem om mulighederne for at få hjælp. Under corona opstod der en evne til at se fleksibelt på snærende rammer og hjælpe på nye måder. Det er der behov for igen, men det sker desværre ikke, for mens alle blev berørt af corona, er vi ikke lige udsatte under en økonomisk krise. ♦

Signe Færch

Forkvinde for Dansk
Socialrådgiverforening

Ditte Brøndum

Næstforkvinde for Dansk
Socialrådgiverforening

ET HISTORISK ØJEBLIK FOR VORES FAG

VI SKAL ARBEJDE for en autorisationsordning, som understøtter en stærk og god udvikling for vores profession. Det besluttede vores repræsentantskab i november.

Det mandat er jeg meget glad og taknemmelig for. I dag kan alle og enhver sige, at de er socialrådgivere, og alle kan sige, at de er kompetente til at

fordi vi ikke har en konkret model at tale om, men mere en vision med potentialer og faldgruber. Derfor er det også vigtigt for forkvinde Signe Færch og mig at fastslå: Når politikere spørger, om autorisation er en god idé, vil vi svare, at det kommer helt an på, hvordan man skruer den sammen. For os er det afgørende, at en autorisation giver os bedre vilkår for eksempelvis super-

Jeg glæder mig til at fortsætte diskussionen med jer medlemmer om, hvordan autorisation kan være et bidrag i kampen for faglig styrke og stolthed.

løse sociale problemer. Det er hverken vi eller borgerne tjent med. Måske er det også derfor, vi indtil nu har været en af de få socialrådgiverforeninger i verden, der ikke arbejder for en autorisationsordning.

Igenom de seneste par år har jeg drøftet autorisation og ikke-autorisation med medlemmer på virtuelle og fysiske møder. Diskussionen er langt fra enkel. Autorisation er et vidt begreb og dækker over mange forskellige ordninger.

I debatten har nogle socialrådgivere udtrykt bekymring. Diskussionen kan være svær,

vision og efteruddannelse.

Vi er langt fra de eneste, der har holdninger til vores fag, og en beslutning om en autorisation til os socialrådgivere vil i sidste ende blive taget på landspolitisk niveau. Derfor er det så vigtigt, at vi nu kan træde ind i den diskussion og sikre, at en eventuel ordning kommer til at have en stærk stemme fra vores faglige fællesskab.

Jeg glæder mig til at fortsætte diskussionen med jer medlemmer om, hvordan autorisation kan være et bidrag i kampen for faglig styrke og stolthed. ♦

Det er på høje tid, at vi kommer i gang med en ambitiøs plan for selvmordsforebyggelse. For der er det særlige ved selvmord, at det er ultimativt, og mens vi venter på handleplanen, vil der fortsat være 1-2 mennesker om dagen, der dør ved selvmord. Et selvmord kan ikke stå på venteliste, og et selvmord kan ikke fortrydes eller gøres om.

Merete Nordentoft

Forperson for Dansk Psykiatrisk Selskab, overlæge ved Psykiatrisk Center København og professor i psykiatri ved Københavns Universitet, 22. november i Berlingske.

Der er børn, der vokser op, hvor det sikreste sted er under spisebordet, fordi flaskerne flyver. Det er svært at begå sig i et moderne samfund. Der skal mange penge og meget uddannelse til... At snakke om leg og dannelseskultur, når vi taler om landets fattigste børn, er fuldstændig sindssygt. For mig måler man Danmarks kvalitet på, hvordan vi behandler de børn. Det er sindssygt, at vi ikke i så rigt og lille land kan tage ordentligt hånd om de børn.

Knud Romer

Forfatter og samfundsdebator, 17. november i Debatten på DR2.

Jeg flygtede fra #Assad. Jeg har taget HF, arbejder på fuld tid som sagsbehandler og bliver bachelor til januar. Jeg gør alt for at bidrage. Alligevel vil Danmark udvise mig til Irak, som jeg ikke har noget tilknytning til og aldrig har besøgt. Vil I dele min historie #dkpol

Ahmad Zanon Socialrådgiverstuderende, 16. november på Twitter.

Forskning tyder på, at hvis uligheden bliver meget, meget stor i et land, kan det føre til for eksempel berigelseskriminalitet og kan påvirke sammenhængskraften negativt, fordi der bliver en meget stor forskel mellem rig og fattig.

Birthe Larsen

Lektor på Økonomisk Institut ved Copenhagen Business School og forsker i ulighed, 25. november Dagbladet Information.

Jeg har i perioder meget travlt, hvor det kan være svært at se, hvordan man skal nå alle de ting, man skal for borgerne. Jeg tror, mange af mine kollegaer føler sig utilstrækkelige på arbejdet og derhjemme... fordi arbejdet fylder meget. Jeg selv og de fleste af mine kollegaer har oplevet at gå hjem med ondt i maven og svært ved at sove om aftenen, og det første man tænker på, når man vågner om morgenen, det er: Hvad skal jeg nå, og alt det jeg ikke nåede i går.

Katrine Madsen

Socialrådgiver i socialforvaltningen i Københavns Kommune, 8. november på TV2 Lorry*

Læs mere om DS' åbne brev til Borgerrepræsentationen i København under 'Nyt fra DS' på side 5.

Mie Vode Moll

Forkvinde, Region Syd

Rasmus Balslev

Formand, Region Øst

Trine Quist

Formand, Region Nord

Ida Louise

Jervidal

Karina Rohr

Sørensen

Lone

Engels

Louise

Marie Friis

Leder, Den
Sociale
Døgnvagt,
Københavns
Kommune

TÆNK NYT OM ARBEJDSSTIDEN

DET ER 32 ÅR siden, at arbejdsugen på 37 timer blev implementeret i overenskomsterne. Den er rundet af en industribaseret tankegang, der mere eller mindre låser de fleste socialrådgivere fast til pinden i faste tidsrum fem dage om ugen. Vel er den tryk og god, men næppe det eneste rigtige.

En kortere, mere fleksibel arbejdsuge kan være en del af løsningen på et presset arbejdsliv. I en tid med tårnhøj personaleomsætning og udsigt til mangel på socialrådgivere bør vi og arbejdsgiverne indtænke arbejdstid i udviklingen af attraktive arbejdspladser, hvor medarbejderne har lyst til at blive længe.

I Københavns Kommune, hvor hver fjerde socialrådgiver i Socialforvaltningen stopper i løbet af et år, har fællestillidsrepræsentant Marie Vithen og jeg sat barren højt og opfordret til forsøg med fire-dages arbejdsuge på 30 timer til fuld løn.

– Fordi vi tror på, at vi kan tilrettelægge vores opgaver meget mere effektivt, hvis vi selv får styring på tiden.

– Fordi mere fritid giver større fysisk og mentalt overskud i de timer, vi arbejder, så vi kan løse vores opgaver på kortere tid.

– Fordi vi kan høre, at mange socialrådgivere er klar til at prøve nyt.

Socialborgmesteren har kvitteret positivt, og vi fornemmer et større momentum end nogensinde før. Succesen med kortere, mere fleksible arbejdsuger taler for sig selv på mange private arbejdspladser,

Ny arbejdsuge bør være fleksibel på medarbejdernes præmisser.

og Odsherred og Esbjerg har med positive erfaringer taget de første spæde skridt på det offentlige arbejdsmarked.

Både privat og professionelt har vi forskellige måder at opnå størst effektivitet og bedst balance i vores arbejdsliv. Det er afgørende for en ny arbejdsuge, at den er fleksibel på medarbejdernes præmisser, hvilket indebærer, at de, der vil, kan blive på deres nuværende ordning.

Der er faldgruber ved en kortere og mere fleksibel arbejdsuge. Det vil stille nye krav til ledelse og til den enkelte medarbejders disciplin, og det kollegiale sammenhold skal faciliteres på nye måder. Men der skal skrues på alle de knapper, der kan give socialrådgiverne et arbejdsliv med øget trivsel, som er hovedvejen til mindre personaleomsætning og bedre fagligt arbejde. Lad os være modige og gøre forsøg med arbejdstiden. ♦

Mit julehåb er, at vi bliver ved med at prøve

Nogle gange lykkes vi – på trods. Vi finder veje gennem systemerne, finder plads og tid i en ellers fyldt kalender, får gjort det ekstra – og lykkes. Lykkes med de små fine møder, lykkes med at slå følgeskab med et menneske med problemer, der finder håb, finder en udvej, eller finder mening med det, der er.

Andre gange er det anderledes. Andre gange prøver vi. Bruger al vores sociale fantasi, vores netværk, vores skæve ideer – og den tid, der egentligt ikke var. Og står alligevel der, med borgere, som ikke får den hjælp, de synes, de har brug for. Borgere, der ser, mærker og oplever et system, som ikke ser dem. Og hvor vi er det system, eller i hvert fald en del af det.

Det at tale med en mor, der ser sit lille barn ganske få timer om måneden, og fornemme sorgen, afmagten og fortvivlelsen over, hvordan livet blev et andet end det, hun havde håbet. Eller at følge en mor til samvær og høre om alle de håb, ideer og drømme, hun har – mens virkeligheden nu og her er et møde, der føles alt for kort i et hus, der føles alt for kommunalt.

Ofte kan vi godt se bag afmagten. Vi kan forstå, hvor vreden, sorgen og utilfredsheden kommer fra. Men ofte kan vi se på det, uden at kunne gøre ret meget fra den position, som vi nu engang er i. Der, hvor jeg oplever, at det river og bider allermest, er der, hvor mennesker kommer i klemme og ikke oplever, at det, de udsættes for, giver mening.

Jeg ser så mange socialrådgivere gøre alt, hvad de kan for at gøre det, vi gør, logisk, forståeligt og menneskeligt. Mit julehåb er, at vi bliver ved med at prøve, bliver ved med at gå ind med de allerbedste intentioner, også overfor dem, der larmer eller bider lidt af os. Mit julehåb er, at vi som system bliver bedre til at lytte og forstå og formidle meningen med det, vi gør – også når det, vi gør, ikke umiddelbart giver mening for den eller dem, vi gør det ved. ♦

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, SPARC, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Hvornår er der tale om overgreb i tvangsanbringelsessager

Børn- og ungeudvalget kan på baggrund af kommunens indstilling træffe afgørelse om anbringelse uden samtykke, hvis der er en åbenbar risiko for, at et barn eller en ungs sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af et eller flere forhold, der er nævnt i serviceloven. Et af disse forhold er "overgreb".

SIDEN **SERVICELOVENS** vedtagelse, har overgreb været et af fire forhold, som kan begrunde en tvangsmæssig anbringelse (§ 58, stk. 1, nr. 2). I forbindelse med overgrebspakken i 2013 blev ordlyden ændret, men alene som en konsekvensændring og dermed ikke tilsigtet en indholdsmæssig ændring. Den gældende retstilstand forblev uændret.

Den nuværende formulering "overgreb, som et barn eller en ung har været udsat for" omfatter således præcis de samme tilfælde som den tidligere formulering "vold og andre alvorlige overgreb" (L 181, FT 2012/2013).

Bestemmelsen dækker dermed over både voldelige samt seksuelle overgreb m.v., og forstås først og fremmest som handlinger, der er omfattet af straffelovens bestemmelser om vold og sædelig-

hedsforbrydelser. Det er en betingelse, at det er forældremyndighedsindehaveren, der har begået overgrebet, og at denne enten har erkendt eller er dømt for overgrebet.

I forarbejderne til overgrebspakken behandles spørgsmålet om afgrænsning af "overgrebssager" mere indgående, og i relation til overgreb i samværssager anføres det, at "Bestemmelsen finder dog også anvendelse ved handlinger, der indeholder en dyb krænkelse af offerets personlige integritet, selv om handlingen ikke er strafbar."

Ankestyrelsen har med henvisning til sidstnævnte fundet anledning til at præcisere praksis om definitionen og forståelsen af begrebet overgreb i anbringelsessager – og belyser praksis i den nye principmeddelelse 31-22.

Farlig medicinering

I principmeddelelsen stadfæstede Ankestyrelsen børn- og unge-udvalgets afgørelse om at anbringe en 14-årig pige uden for hjemmet uden samtykke, da der forelå flere bekymringer om pigens udvikling og trivsel. I forbindelse med at pigen undersøges på skadestue, konstateres det, at hun har benzodiazepiner i blodet.

Pigens mor fortæller, at hun har givet pigen medicin, og erkender, at hun i flere måneder har givet pigen Sertralin, som er morens egen anti-depressive medicin. Hun rådes af lægen til øjeblikkeligt ophør med medicinen, fordi den både er farlig og stærkt vanedannende. Hun anmeldes

for overgreb, og der rejses sigtelse i sagen, som dog frafaldes senere.

Ankestyrelsen fandt i sagen grundlag for at anbringe barnet, da der var en åbenbar risiko for pigens sundhed og udvikling på grund af morens manglende mentaliseringsevne og evne til at imødekomme pigens massive behandlingsbehov i hverdagen, men også på grund af morens "overgreb" i form af farlig og vanedannende medicinering.

Psykiatrien havde anmeldt moren for vold på baggrund af hendes medicinering af pigen. Anbringelsen skulle således også gælde efter servicelovens § 58, stk. 1, 1. pkt., nr. 2 om "overgreb, som barnet har været udsat for". Ankestyrelsen lagde vægt på, at pigens mor havde givet datteren psykofarmaka uden at have konsulteret en læge på forhånd.

Overgreb i lovens forstand

Selv om sigtelsen mod moderen blev frafaldet under sagens behandling, vurderede Ankestyrelsen fortsat, at der var tale om et overgreb i lovens forstand. Det skyldtes, at pigens personlige integritet og legeme havde været udsat for overgreb ved, at moderen gav datteren sin medicin. Det var uden betydning, at pigen var klar over dette, da hun havde en alder og vanskeligheder som medførte, at hun ikke kunne forventes at kende til de mulige konsekvenser. Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at moderen havde erkendt forholdet. Ankestyrelsens afgørelse blev stadfæstet i retten.

TRÆT AF TONEN MOD JOBCENTRENE

Af Jette Holm Mejer

Socialrådgiver på Værestedet, Aarhus Kommune

Politikerne på Christiansborg står i kø for at fortælle, hvad der er galt med jobcentre, og hvad de vil gøre ved dem; nedlægge dem, foretage kæmpe besparelser, flere sanktioner, mere kontrol, mere "nytænkning" og så videre. Men der kommer ikke rigtig noget konstruktivt eller videre konkret fra politikerne.

Jeg er harm og forundret over den tone, jobcentrenes øverste arbejdsgiver – politikerne – bruger om jobcentre.

godt nok vanskeligt inden for de rammer, politikerne har skabt gennem årene.

Jeg er træt af, at mange gode og hårdtarbejdende kollegaer skal skammes ud, fordi de prøver at omsætte politikernes lovgivning!

"Jamen, det har jeg ikke stemt for i Folketingssalen," lyder svaret ofte på spørgsmålet om, hvorfor politikerne kritiserer noget, de selv har været med til at skabe.

Nej, måske ikke, men i Folketinget sidder man med muligheden for at stille lovfor-

**”
Jeg er træt af, at gode og hårdtarbejdende
kollegaer skammes ud, fordi de prøver at
omsætte politikernes lovgivning.**

Som socialrådgiver stoppede jeg med at arbejde på jobcenter for mange år siden. Magtede ikke at høre min allerøverste ledelse på Christiansborg tale så grimt om min arbejdsplads. Jeg arbejdede på jobcenter i tiden lige efter Claus Hjort Frederiksen (V), som stod for kontrol, kontrol og kontrol.

I dag arbejder jeg på Værestedet i Aarhus og har jævnligt kontakt til jobcenteret, hvor udsatte borgere på kontanthjælp er tilknyttet. Det er sagsforløb, som er præget af et stort ønske om at gøre det rigtige for borgerne med anstændighed og stor faglighed. Men det er

slag og lovændringer. Man har også mulighed for – og måske pligt til – at sætte sig ind i, hvordan de mange love og systemer er skruet sammen.

Så det ville være så fint – og retfærdigt – at politikerne retter skytset mod sig selv, frem for mod dem, der forsøger at forvalte de regler, love og økonomiske rammer, som politikerne har skabt problemerne med.

Dertil har jeg en opfordring: Lyt nu til fagkundskaben. Hav tillid til borgerne og medarbejderne! Tag fat i det, der virker på den lange bane. At hjælpe udsatte borgere er ingen snuptagsløsning. ♦

Sisi Ploug Pedersen

Formand for Faggruppen Børn, Unge og Familier om TV2-dokumentarserien 'Pigerne på kanten'.

DEN GODE ANBRINGELSE KRÆVER TID

Dokumentaren 'Pigerne på kanten' gjorde indtryk på mig. Maia på 16 år og Sofie på 17 år har oplevet mange sammenbrudte anbringelser. Som socialrådgiver har jeg truffet afgørelser om anbringelser af unge som Maia og Sofie. Hånden på hjertet har jeg været i situationer, hvor jeg ikke helt har troet på, at anbringelsen ville lykkes. Men der var intet alternativ.

Tid til det sociale arbejde er afgørende for, at en anbringelse kan lykkes. Tid til at danne relation, til at forberede både den unge og forældrene. Tid til at finde det rette anbringelsessted – det gode match. Og tid til at følge op ofte. Også når det bliver svært. Desværre mangler mange fagfæller den tid. Ordentlig tid er en vigtig opgave for en ny regering at sikre.

Overgreb eller omsorgssvigt?

- Hvis forældremyndighedsindehaveren ikke er dømt for volden eller overgrebet, eller ikke selv erkender at have begået det, er en formodning om vold eller overgreb mod barnet som udgangspunkt ikke i sig selv grundlag for en anbringelse.
- Andre forhold kan dog begrunde en anbringelse, herunder omsorgssvigt, jf. paragraf 58, stk. 1, nr. 1. For eksempel ved at barnet har overværet vold eller overgreb, eller at der er begået vold eller overgreb mod søskende.
- Hvis en samlever eller andre udsætter barnet for vold eller overgreb, vil dette være at betragte som utilstrækkelig omsorg fra forældremyndighedsindehaverens side, hvis denne ikke har søgt at beskytte barnet ved at gribe ind (se vejl. pkt. 295).

Lån & Spar er ejet af bl.a. DS. Det betyder jo ikke, at du absolut skal vælge os. Bare at det er en god ide lige at tjekke de fordele, du får som medejer.

4%
på din
lønkonto

Hvad har DS med dit valg af bank at gøre?

4% i rente* på din lønkonto

Ud over de økonomiske fordele er vi en bank som alle andre. Du kan bruge os til det hele – fra lønkonto til investering. Alt fra opsparing til realkredit og rådgivning om boligkøb.

Vores rødder er i faglige fællesskaber. At tage ansvar for hinanden ligger i vores DNA. Lån & Spar tager klima, bæredygtighed og etik alvorligt. Godt hjulpet på vej af en engageret bestyrelse, som også ønsker at give medlemmer af DS særligt favorable vilkår.

*Sådan får du 4% i rente på din lønkonto

Du er medlem af DS og har afsluttet din uddannelse. Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra).

De 4% i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen. Fra 50.001-500.000 kr. er renten 0,5%. Derefter er renten 0,75% på resten. **Rentesatserne er variable og gælder pr. 7. november 2022.** Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar. Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.

Giver det mening?

Ring 3378 1976 – eller gå på lsb.dk/ds og book et møde.

Dansk Socialrådgiverforening

Lån & Spar

Vi skaber hjem til mennesker, der ikke passer ind på de ordinære botilbud

Sirius specialiserer sig i at lave særligt tilpassede botilbud til borgere med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelse. Det er ofte borgere, der på grund af problemskabende adfærd eller komplekse problemstillinger ikke kan rummes i de ordinære botilbud. **Læs mere på www.siriusbotilbud.dk**

Potentialet udfoldes i fælleskaber

3 attraktive bo-former til mennesker med kognitive udfordringer

Autismespektrum forstyrrelser, ADD, ADHD, kromosom syndromer, mindre psykiatriske problemstillinger, personligheds- og adfærdsforstyrrelser, senhjerneskade og andre komorbiditeter.

Fra 15 - 35 år. §66. §107.

Uddannelse Afklaring og Beskæftigelse
STU. LAB. §103/104.

Kvalificerede medarbejdere, i et hjemligt og professionelt miljø.

www.ørnehøj.dk • mob. 5531 2500

”VI SKAL ALLE VÆRE STOLTE SOCIALRÅDGIVERE”

Da **Signe Færch** som barn så, hvor hårdt et arbejdsliv hendes mor havde som **socialrådgiver**, besluttede hun selv at gå en anden vej. Alligevel endte hun med at uddanne sig til socialrådgiver og har fundet ud af, at faget er mere **livsbekræftende** end hårdt. Men det **kræver de rette rammer**, og dem vil hun nu som forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening kæmpe for, at alle socialrådgivere får.

e seneste måneder har Signe Færch, nyvalgt forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening, været til lyttemøder på omkring 30 socialrådgiverarbejdspladser. Hun er imponeret over, hvor mange forskellige steder i samfundet socialrådgivere løfter vigtige opgaver som at rådgive borgerne om deres rettigheder, sagsbehandle, råbe op i systemet, koordi-

ne komplicerede indsatser, lave opsøgende arbejde på gaden, tage på hjemmebesøg, træffe svære afgørelser, deltage i afhøringer af unge, lytte til børn, holde i hånden og meget, meget andet.

– Socialrådgiverfaget er fantastisk, og jeg anbefaler det til alle, jeg kommer i nærheden af. Også mine børn, men de er desværre mere optagede af gamle dage, fordi min kæreste er historiker. Så de drømmer om at komme til at arbejde på et museum. Der har jeg fejlet rimelig stort, griner Signe Færch.

Til gengæld har hun sat sig for at overbevise resten af verden om, hvor vigtigt socialrådgivernes arbejde er.

– Jeg gik til valg på, at jeg vil gøre os socialrådgivere mere synlige i den offentlige debat. Så mit mål er at få sat socialrådgivernes interesser på dagsordenen. Socialrådgivere skal være en faggruppe, der bliver husket, når der bliver snakket om løn, arbejdsvilkår og hvordan, vi bedst løser sociale problemer, siger hun.

Fagbladet Socialrådgiveren møder hende i Brønshøj i udkanten af København, hvor hun og familien bor på førstesalen i en gammel murmestervilla med drivhus og trampolin i den have, som de deler med familien i stueetagen. Over en kop kaffe ved køkkenbordet forklarer Signe Færch, hvad det egentlig er, hun vil bruge al den synlighed til.

– Når politikerne står i kø for at lukke jobcentrene og spare milliarder på beskæftigelsesindsatsen, så er det et tydeligt eksempel på, at de ikke ved nok om, hvad det egentlig er, socialrådgiverne laver. Det ville være katastrofalt, hvis politikerne bare laver en hovedløs nedskæring, siger hun og fortsætter:

Socialrådgiverblod i årerne

– Så vi har en kæmpe opgave med at forklare, hvad det er, der foregår i beskæftigelsessystemet, og at det kræver dygtige socialrådgivere og plads til deres faglighed, siger Signe Færch.

Hun er meget optaget af at få vendt det store politiske fokus på beskæftigelsesområdet til en mulighed for at lave et system, der giver bedre plads til socialfagligheden, og hvor socialrådgiverne får en afgørende rolle.

– Det arbejder alle i Dansk Socialrådgiverforening benhårdt på. Det må være vanvittigt svært at være socialrådgiver i et jobcenter lige nu, så det er vigtigt, at vi står sammen om det, siger hun.

En anden ting, Signe Færch vil bruge synligheden til, er at få gjort op med, at socialrådgiverne er landets anden mest stressede faggruppe.

– Det bliver vi som fagforening nødt til at sige fra overfor. Men vi skal samtidig huske at fortælle om alt det gode arbejde, vi laver. Når vi siger fra, er det jo netop, fordi vi har så vigtigt et arbejde, at det ikke går, at socialrådgiverne bliver sygemeldt eller siger deres arbejde op, siger hun.

Af Lærke Øland Frederiksen
Foto: Lisbeth Holten

→ De hårde arbejdsvilkår, der desværre mange steder følger med socialrådgiverfaget, var lige ved at afholde Signe Færch fra at uddanne sig til socialrådgiver.

– Som barn tænkte jeg, at jeg ikke skulle være socialrådgiver, fordi jeg godt kunne fornemme, at min mor havde et virkelig hårdt arbejdsliv som socialrådgiver. Jeg syntes, hun altid så meget træt ud, når hun kom hjem fra arbejde, siger Signe Færch.

Hun startede derfor med at læse på RUC, men stoppede, da hun var blevet bachelor, og startede i stedet på den internationale socialrådgiveruddannelse.

– Jeg fandt ud af, at jeg ikke havde lyst til at arbejde på de bonede gulve i Deloitte eller et ministerie. I stedet havde jeg et ønske om at komme ud og arbejde med de mennesker, som tit er meget usynlige og lever i skyggesiden af samfundet, siger hun.

DE VIGTIGSTE OPGAVER

Signe Færchs vigtigste opgaver som forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening bliver blandt andet:

Beskæftigelsesområdet

Udnytte det politiske fokus til at skabe et beskæftigelsessystem, der giver bedre plads til socialfagligheden.

Arbejds miljø

Forbedre socialrådgivernes arbejdsmiljø via overenskomsterne og ved at arbejde systematisk med at gøre socialrådgiverne handlekraftige, når de står i en arbejdsmiljøkrise.

OK24

Sikre at socialrådgivernes løn følger med inflationen.

Ligeløn

Sikre at socialrådgiverne bliver husket, når Lønstrukturkomiteens anbefalingerne skal føres ud i livet.

Lokalløn

Undersøge hvordan socialrådgiverne kan få mere ud af de lokale lønforhandlinger.

HOI

Sikre at loven om helhedsorienteret indsats (HOI) reelt kommer til at give socialrådgiverne mulighed for at arbejde helhedsorienteret.

Barnets lov

Sikre at Barnets lov reelt kommer til at forbedre vilkårene for udsatte børn og socialrådgiverne på børneområdet.

Stærkt fagligt fællesskab

Gennemføre resolutionen 'Sammen om faget', der skal styrke arbejdet med faget og professionen.

Vi har en kæmpe opgave med at forklare, hvad det er, der foregår i beskæftigelsessystemet, og at det kræver dygtige socialrådgivere og plads til deres faglighed.

Signe Færch, forkvinde, Dansk Socialrådgiverforening

Der blev nok alligevel sået nogle socialrådgiver-frø i barndommen, kan Signe Færch godt se nu.

– Jeg kan huske, at det gjorde stort indtryk på mig, at høre min mor fortælle om mødet med nogle af hendes 'klienter', som det jo hed dengang. Jeg har også siddet på mit teenage-værelse og hørt Tine Bryld i Tværs, siger hun.

Tine Bryld er et af Signe Færchs forbilleder. Derudover fremhæver hun én anden socialrådgiver, der har haft en stor betydning for den socialrådgiver, hun selv er blevet i dag.

– Da jeg mistede min far som 19-årig, var der en socialrådgiver i vores personlige netværk, der trådte ind i vores familie og gav mig en helt særlig opmærksomhed. Hun var godt klar over, at nu skete der alt muligt omkring det her dødsfald, men at en ung, der hverken rigtigt var barn eller voksen, godt kunne blive lidt overset i den situation, fortæller hun.

Det var nogle helt særlige socialrådgiverkompetencer, der blev bragt i spil.

– Der oplevede jeg på egen krop at blive set og taget alvorligt der, hvor jeg nu var, og hvor stor en værdi det har i sig selv. Hun kunne bare noget, og det har haft stor betydning for mig, fortæller Signe Færch.

Vigtigt at bevare sårbarhed

Endelig fremhæver Signe Færch, at de borgere, hun har mødt i arbejdet med udsatte børn og familier, har været med til at forme hende som socialrådgiver.

– Jeg har lært rigtig meget af de gange, hvor det er lykkedes at nå en person i øjenhøjde, men også når jeg har fejlet fuldstændig i at få skabt kontakt eller få et menneske til at føle sig inddraget, set og respekteret, siger hun.

Det er helt afgørende, at der er en kultur på arbejdspladsen, hvor man tør tale om de ting, der går galt.

– Man kan let komme til at lægge ansvaret over på borgeren, men hvis man skal lære af det, skal man turde tage det på sig, når det går galt, og tale åbent om, hvad man kan gøre en anden gang, uden at slå sig selv oven i hovedet med det, siger hun.

Signe Færch har været heldig at arbejde steder med en sådan kultur, både i familieafdelingerne i Greve

og Gentofte og senest i Den Sociale Døgnvagt i København.

– Der kan godt opstå en lidt hård kultur på nogle socialrådgiverarbejdspladser, men de steder, hvor jeg har arbejdet, har vi formået at bevare den sårbarhed. Vi træffer hele tiden valg, som har store konsekvenser for andre mennesker, og derfor synes jeg, det er rigtig vigtigt at bevare tvivl, ydmyghed og refleksion over vores egen praksis, siger hun.

På den første arbejdsplads, hvor Signe Færch kom ud som nyuddannet socialrådgiver, var der obligatorisk supervision en gang om ugen det første år.

– Det betød uendeligt meget, at jeg havde et rum, hvor jeg kunne åbne op omkring den usikkerhed og tvivl, jeg havde, og alt det, det satte i gang hos mig selv. Jeg syntes, det var helt vildt voldsomt at starte som nyuddannet socialrådgiver, men jeg kunne holde til det takket være kollegaerne og de ordninger, hvor de mere erfarne tog sig af os nye, siger hun.

Fagligt fællesskab

Signe Færch vil kæmpe for de samme gode rammer for alle socialrådgivere, som hun selv havde, da hun startede som nyuddannet.

BLÅ BOG

Signe Færch
40 år, bor i
Brønshøj med sin
kæreste Anders og
deres tilsammen
tre børn

2022
Den Sociale Døgn-
vagt i København

2021-2022
Fungerende næst-
formand for Dansk
Socialrådgiverfor-
ening

2016-2021
Familierådgiver,
Gentofte Kom-
mune

2013-2016
Familierådgiver,
Greve kommune

2010-2015
Medlem af Borger-
repræsentationen
i København for
Enhedslisten

2013
Uddannet
socialrådgiver,
Professionshøj-
skolen Metropol

2009
Bachelor i offentlig
administration,
Roskilde
Universitet

– Det handler rigtig meget om, hvor højt et sagstal man har. Rammerne og tiden skal være der til den faglige refleksion. Hvis man har for umenneskeligt et arbejdsliv, vil folk have nogle strategier for at passe på sig selv, og så vil hårdhed være en af dem, siger hun og refererer til Dorthe Birkemose, der er ekspert i begrebet forråelse, og som taler om psykologisk tryghed som en forudsætning for, at man kan være refleksiv i sit arbejde.

– Så det handler også om, at der skal være en ledelse, der tager ansvar for stemningen og har den åbenhed som en værdi. Ellers kommer man let til at sidde meget alene med al sin tvivl i hverdagen, siger Signe Færch.

Hun har en ambition om, at Dansk Socialrådgiverforening i endnu højere grad skal blive et fagligt fællesskab, hvor socialrådgiverne sammen kan reflektere over faget og deres praksis.

– Jeg mener, at vi skal give faget mere plads i vores forening. Det skal være et sted, hvor man får faglige input og holder sig fagligt opdateret, siger hun og fremhæver blandt andet faggruppernes mange webinarer og seniorer, der er mentorer for nyuddannede.

Bevar roen

Signe Færch har selv benyttet sig af at sparre med garvede socialrådgivere, både på arbejdspladsen og privat.

– I starten ringede jeg en del til min mor i panik, og hun var altid god til at sige: Husk nu, at du ikke arbejder på en skadestue. Hvis nogen er ved at komme slemt til skade, skal de ringe til nogle andre end dig. Når man er ny, føles alting akut, så det tager noget tid at lære at bevare roen, men det hjalp hun mig med, siger Signe Færch.

En anden ting, hun har lært for at passe på sig selv, er ikke at overtage andre menneskers lidelse.

– Det er svært, når man står tæt på mennesker, der har det rigtig svært, og der sker forfærdelige ting i deres liv. Men man skal holde fast i, at det er deres lidelse og smerte. Man skal ikke overtage den, det ville være både respektløst og dumt, for så kan man ikke holde til at hjælpe dem, siger hun.

Fascineret af menneskers styrke

Signe Færch er tit blevet spurgt, om det ikke er hårdt at arbejde som socialrådgiver.

– Det er det også. Men jeg er meget fascineret af, hvor godt folk kommer igennem virkelig forfærdelige situationer, og jeg synes, det er fantastisk at få lov til at spille bare en lille rolle i det. Så jeg synes, det er mere livsbekræftende end hårdt.

Fascinationen af menneskers styrke i svære situationer er så gennemsyrende, at Signe Færch – til

sin kærestes store forundring – frivilligt sætter en socialrealistisk film eller en True Crime-serie på, når hun en sjælden gang har tid til at smide sig i den mørkeblå hjørnesofa.

– Han er helt uforstående over for, at jeg elsker at se socialrealisme, når jeg har fri og ikke laver socialrådgiverarbejde. Men jeg er bare så imponeret over, hvad folk kan holde til og klare sig igennem, siger hun.

Hvis der er én ting, der gør det svært for mennesker at klare sig igennem svære situationer, så er det fattigdom. Det fandt Signe Færch ud af, da hun var i praktik i New York.

– Vi skulle forebygge anbringelser ved at arbejde med forældrenes psykiske sygdom og vold i hjemmet, men det kunne vi slet ikke, fordi der var nogle basale behov, forældrene ikke havde fået opfyldt, siger hun og fortæller blandt andet om en mor, der ikke havde senge til sine seks børn.

– De lå på madrasser på gulvet og blev bidt af rotter om natten. Vi skulle arbejde med hendes forældrevenne, men hun havde det sådan, at først når jeg havde skaffet hende nogle senge, så kunne vi begynde at snakke om alt det andet. Det gav mig en forståelse af, at vi også bliver nødt til at interessere os for ydelsesniveau. Det ødelægger simpelthen vores mulighed for at lave socialt arbejde, hvis folks basale behov ikke er opfyldt, siger hun.

Tryghed i arbejdslivet

En anden ting, Signe Færch tog med sig hjem fra New York, er en taknemlighed over de trygge forhold, socialrådgiverne trods alt har på det danske arbejdsmarked og i det danske velfærdssamfund.

– Det var helt vildt at se de forhold, kollegaerne havde derovre. Vi er vant til, at hvis man tager en uddannelse og får et job, så har man en grundlæggende tryghed. Men det skal vi ikke tage for givet, siger hun.

I New York havde socialrådgiverne hverken sygeforsikring eller børnepasning, så de overlod deres børn til skiftende børnepassere, som ikke talte engelsk, og de var hele tiden bange for at blive syge eller fyret.

– Der var sådan en utryghed, der gennemsyrede alt, og det rystede mig. Jeg har altid været medlem af en fagforening, men jeg havde ikke før haft den der oplevelse af, hvad det egentlig er, det handler om. Det fik jeg ind under huden i USA, siger hun.

Da Signe Færch kom ud at arbejde som socialrådgiver, blev hun først aktiv i DS-klubben på arbejdspladsen, siden blev hun valgt som suppleant for tillidsrepræsentanten og endelig valgt til tillidsrepræsentant for socialrådgiverne i Familieafdelingen i Gentofte.

– Der fik jeg forståelse og en kæmpe respekt for, hvor stor en opgave det er at være tillidsrepræsentant, og hvor svært det er at finde tid og overskud til det, når man har virkelig travlt i sit eget arbejdsliv. Det kan godt være, at man officielt har fået fem timer til det, men det er svært at sige, at man ikke kan tage flere sager, siger hun.

Signe Færch vil derfor arbejde for, at det skal være lettere at være tillidsrepræsentant i Dansk Socialrådgiverforening.

Da jeg mistede min far som 19-årig, var der en socialrådgiver i vores personlige netværk, der trådte ind i vores familie og gav mig en helt særlig opmærksomhed.

Signe Færch, forkvinde, Dansk Socialrådgiverforening

– Der er ikke meget sammenhængende tid til opgaven, så vi skal stille skabeloner til mødeindkaldelser, powerpoints og alt, hvad der kan kopieres, til rådighed for tillidsrepræsentanterne, siger hun.

Da hun selv var tillidsrepræsentant, delte Signe Færch i forbindelse med Valentinsdag et "kæreste-brev" ud til de kollegaer, der endnu ikke var medlem af Dansk Socialrådgiverforening, formet som et rødt hjerte.

Brevet startede med ordene "Jeg elsker at være din kollega, men jeg vil gerne tage næste skridt i vores forhold: Jeg vil rigtig gerne være i fagforening med dig" og sluttede af med spørgsmålet "Vil du være med i et fagligt fællesskab i Dansk Socialrådgiverforening med mig?" Og muligheden for at krydse af i en boks med ja, nej, eller måske.

Brevet ligger nu som en skabelon på Dansk Socialrådgiverforenings hjemmeside, så alle tillidsrepræsentanter kan printe det ud til deres kollegaer.

– Det gav en god anledning til at tage snakken på en lidt sjov måde og få signaleret over for dem, der ikke var medlem, at vi gerne vil have dem med, siger hun.

Den slags skal vi gøre mere af, hvis vi skal vende fagbevægelsens medlemskrise, mener Signe Færch.

– Vi skal alle sammen hjælpes ad med at få inviteret alle de nye socialrådgivere med ind i vores faglige fællesskab, så vi kan blive så stærke som muligt, siger hun. ♦

Dokumentarfilm

Bodegaen har taget mig under sine vinger

Foto: Anders Holst

Svane Musikradio

Instruktør: Kim Frost og Anders Holst

Varighed: 11. min.

DMJX, 2021

Kan ses på www.kim-frost.com/10096684-svane-musikradio

Med en lille rullekuffert pakket med radioudstyr tager 58-årige Michelle Rajter ind på Bodegaen flere gange om ugen for at sende radio på sin helt egen radiokanal, Svane Musikradio.

Michelle er transkønnet og har gennem livet oplevet mange ubehagelige tilråb og overgreb, som har været med til at gøre livet svært at leve for hende.

Den prisbelønnede dokumentarfilm beskriver, hvordan hun nede på Bodegaen bag mikrofonen føler sig tryk. Men selv om hun har fundet et sted, hvor hun kan være sig selv, vender de destruktive tanker ofte tilbage, når hun kommer hjem – og hun giver udtryk for, at hun ville dø, hvis hun ikke havde Bodegaen.

"Jeg er dybt beæret og dybt berørt og dybt taknemlig over, at et sted som Bodegaen har taget mig under sine vinger. At personalet passer på mig. Giver sig tid til at snakke. Giver sig tid til at hygge. Giver en følelsen af, at det er ok at være den, man er", siger Michelle.

Podcast

Anna og flere unge har det skidt
Sundhedens time
Varighed: 57 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Fængsel
Tilrettelægger:
Amanda Boie Hvid
Varighed: 11 episoder
à 30-50 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Pas på psykopaten
Lægens bord
Vært: Peter Geisling
Varighed: 57 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

De Erfarne
Center for Humantisk Sundhedsforskning, KU
Varighed: 10 episoder
à 19-30 min.
Lyt med, hvor du plejer at lytte podcast

Mistrivsel

Antallet af unge, der mistrives, vokser. Det er gang på gang konklusionen, når danskernes sundhedstilstand bliver kortlagt. Nu er Center for Ungdomsforskning kommet med det hidtil største forskningsprojekt om unges mistrivsel i Danmark. Det viser, at tæt på halvdelen af de unge mellem 16 og 25 år oplever en grad af mistrivsel. Men hvorfor mistrives så mange unge? Er det sværere at være ung nu end tidligere?

Refleksion

Hvordan virker fængselsstraf, for hvorfor er det afskrækkende på nogen, mens det for andre virker nærmest modsat? Det undersøger Wilhelm Østergaard, der som 18-årig fik en dom på to måneders fængsel for vold. Han inviterer en række tidligere indsatte til at fortælle deres historier og reflektere over, hvordan fængselsstraffen virkede for dem, og hvad der var afgørende for, hvordan deres liv formede sig.

Advarselstegn

Op mod en kvart million danskere har psykopatiske træk. Langt de fleste er mænd. Og dem er der stor sandsynlighed for, at vi alle sammen støder på – på et eller andet tidspunkt i løbet af vores liv. Vi hører, hvordan Malene har oplevet det, og hvorfor hun har haft svært ved at forlade manden. En ekspert gør os klogere på de advarselstegn, som vores krop forsøger at sende os, hvis vi er for tæt på en psykopat.

Seniorarbejdsliv

"De Erfarne" sætter fokus på seniorarbejdsliv og senkarriere – alle de muligheder og udfordringer, som byder sig til i den sidste del af arbejdslivet. Forskellige mennesker fortæller om deres tanker, drømme og håb for de sidste år af deres arbejdsliv og overgangen til pensionisttilværelsen. Lyt med og bliv klogere på seniorordninger, arbejdsglæde, seniorers særlige kompetencer, karriereskift og pension.

”Vi skal have styrken, selvtilliden og selvværdet til at sige fra”

Roar Mohammed Johansen, socialrådgiver og afgående hovedbestyrelsesmedlem.

JEG HAR SOM fællestillidsrepræsentant oplevet, at flere af vores fagfæller er blevet syge af deres arbejde. I starten undrede jeg mig og spurgte, hvorfor de ikke havde sagt fra over for chefen. Svaret fra hvert enkelt medlem var det samme: At de var bange for at miste anseelse og for at miste deres arbejde.

Jeg har ikke oplevet en eneste socialrådgiver blive fyret, fordi de fortalte chefen, at deres grænse var nået. Til gengæld har jeg oplevet et medlem arbejde så meget, at hendes leder måtte gribe ind. Medlemmets pligtfølelse over for de udsatte borgere gjorde, at hun var ustoppelig, selv om hendes egen mistrivsel skreg til himlen.

Efter et langt forløb på næsten et år, besluttede lederen sig for at afskedige medlemmet, fordi hun ikke kunne forsvare, at medlemmet arbejdede så meget, at hun ødelagde sit

eget helbred. Jeg måtte desværre give lederen ret. Vi måtte beskytte medlemmet fra at arbejde sig ihjel.

Jeg har også siddet til samtaler, hvor et medlem var så kognitivt påvirket af stress, at hun i fire dage havde undgået at sige sin otte-årige datters navn, fordi hun ikke kunne huske det – uanset hvor mange gange hun kiggede på datterens pas og sundhedskort.

Når vi socialrådgivere ser på vores sygefravær, så er problemet ikke, at det er for højt. Problemet er, at det er for lavt. For mange af os kommer på arbejde med halsbetændelse og manglende psykisk overskud, fordi vi prioriterer vores arbejde højere end os selv.

Det er vigtigt, at vi støtter hinanden i at have styrken, selvtilliden og selvværdet til at sige fra. Ikke bare, når det bliver for meget, men længe inden, det bliver for meget. ♦

Redigeret af Susan Paulsen
Foto: Palle Peter Skov

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14.
I juleferien er telefонтiden kl. 10-13.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer. Du får sendt et link ved tilmelding.

JANUAR

31. januar, Odense

Faggruppen Faglig Koordinatorer
holder temadag og generalforsamling.

FEBRUAR

20.-21. februar, Vejle

TR-grunduddannelse 2301.

27.-28. februar, Vejle

AMiR-uddannelse: Styrk din
handlekraft som arbejdsmiljøre-
præsentant.

MARTS

7. marts, Odense

Omsorg i sundhedsvæsenet –
Fagligt Selskab for Sundhedsso-
cialrådgivere holder temadag.

13.-14. marts, Nyborg

TR-uddannelse: TR-konference
2023.

APRIL

17.-18. april, Vejle

TR-uddannelse: Få flere med i
fællesskabet.

24.-26. april, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2302.

MAJ

2.-3. maj, Vejle

TR-uddannelse: Øvede forhand-
lere.

9.-10. maj, Vejle

TR-uddannelse: FTR-seminar
2023.

31. maj – 2. juni, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2303.

Dyssegården er en non-profit psykiatrisk
behandlingsinstitution med vores egen
interne skole, der tilbyder følgende:

- Et 45 timers skole- og
dagbehandlingstilbud/skemalagte
aktiviteter i skole og afdeling
- Et roligt og overskueligt miljø med en
daglig rutine og forudsigelighed,
herunder fast genkendeligt personale
- Et skole- og dagbehandlingstilbud, hvor
der altid er deltagende voksne, som
har fokus på et miljø fri for møbning
- Morgenmad og frokost hver dag
- Individuelle, ugentlige psykologsamtaler
- Ugentlige gruppesamtaler

Alle børn og unge, der er indskrevet i vores
dagbehandlingstilbud, findes i Dyssegårdens
målgruppe, som du kan læse mere om på
www.dyssegaarden.dk.

**”De har tid. De giver omsorg.
De giver plads til dig -
selv når du har det dårligt.”**

- Tidligere beboer på Dyssegården

Avderødvej 32A, 2980 Kokkedal
dyssegaarden@dyssegaarden.dk
+45 48 20 78 00

V/KLINISK PSYKOLOG JOHN FALKENBERG
OMVENDTFAMILIEPLEJE.DK

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem

Omvendt Familiepleje er et tilbud om foranstaltning til familier, hvor forældrene ligger funktionsmæssigt og følelsesmæssigt under de samfundsmæssige krav.

- Hvor der fra myndighedsside overvejes evt. anbringelse af børnene
- Hvor børnenes situation, tilknytning til forældre, netværk, skoler og nærmiljø er betydningsfuldt for deres udvikling
- Hvor en målrettet indsats i forhold til at forbedre de voksnes kompetencer til at være forældre vil være den mest hensigtsmæssige støtte og mindste indgriben

Hvorfor samarbejde med Omvendt Familiepleje?

- Vi har 35 års erfaring med familieindsatser – via vores 'anbringelse i eget hjem'-metode
- Hurtig og professionel afklaring og vurdering af ressourcer
- Skriftlig konklusion af afklaringsforløb
- Et ressourcebesparende og familiebevarende alternativ til anbringelser

"Omvendt Familiepleje og 'Anbringelse i eget hjem'-bogen samt metoden bør alle kommuner kende til. Nogle gør nok allerede, men der er sikkert mange, der ikke gør. Jeg har læst bogen med stor glæde, og det er en af de mest grønne og håbefulde, jeg har læst i flere år. Kæmpe tillykke med den!"

Gitte Haslebo, Haslebo & Partnere
Cand. Psych., chefkonsulent og forfatter

Kontakt os gerne, hvis du vil høre mere om vores terapeutiske indsatser og metode. Vi holder gerne et gratis oplæg om Omvendt Familiepleje-metoden – evt. med deltagende familier.

Klinisk psykolog
John Falkenberg

Mobil: +45 2097 0430
Mail: johnfalkenberg@omvendtfamiliepleje.dk
Læs mere på: www.omvendtfamiliepleje.dk

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem handler om, hvordan man skaber store forandringer i sårbare familier med små ressourcer. Forandringer, der i mange tilfælde forebygger anbringelse uden for hjemmet. Med Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem skaber John Falkenberg og hans behandlere ikke bare store, men også vedvarende forandringer i sårbare familier ved at fokusere på selv de mindste ressourcer i en familie. I bogen 'Anbringelse i eget hjem' fortæller John Falkenberg praksisnært om sit koncept og livsværk, som han har udviklet og forfinet gennem 35 år. Omvendt Familiepleje er med forfatterens egne ord ikke en mirakelkur. Men det er en metode, som alle, der arbejder med sårbare familier, bør give en chance, fordi konceptet kan løfte både familier og behandlere til nye højder.
